

BIJZONDER VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPLAN
--

Besteknummer	WA/INV/LEO/1/U2
Dossiernummer	WA/INV/LEO/1/U2
Omschrijving	Renovatie Leonardtunnel
Werfadres	Leonardtunnel (E411 x R0), 3080 Tervuren
Opdrachtgever	De Vlaamse overheid Agentschap Wegen en Verkeer Wegen en Verkeer Antwerpen Vlaams Administratief Centrum Antwerpen Anna Bijnsgebouw, Lange Kievitstraat 111-113 bus 41, 2018 Antwerpen
Veiligheidscoördinator ontwerp	V.E.T.O. & Partners nv Houtemstraat 25, 9860 Oosterzele Piet De Groote
Veiligheidscoördinator verwezenlijking	V.E.T.O. & Partners nv Houtemstraat 25, 9860 Oosterzele

<p>Opgelet: afhankelijk van de inschatting door de veiligheidscoördinator (zie punt 9 achteraan) dient de inschrijver dit document (onder punt 9) te vervolledigen.</p>
--

INHOUDSOPGAVE

1. Algemene bepalingen
2. Tussenkomen de partijen
3. Preventieprincipes
4. Bouwplaatsreglement
5. Werfsignalisatie
6. EHBO en noodprocedures
7. Werfinrichting en organisatie
8. Coördinatiestructuur

Bijlage 1 : Invulformulier art. 30

Bijlage 2 : Maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus op bouwplaatsen
(bron : Infofiche Constructiv)

Bijlage 3 : Checklist preventie COVID 19
(bron : FOD WASO)

**Voor de algemene bepalingen wordt verwezen naar het
STANDAARD VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPAN
VAN HET AGENTSCHAP INFRASTRUCTUUR**

1. ALGEMENE BEPALINGEN

1.1. Besteknummer en titel

In te vullen door coördinator-ontwerp

WA/INV/LEO/1/U2 - Renovatie Leonardtunnel

1.2. Plaats van de werken

Nummer weg	Grondgebied
E411	Oudergem / Tervuren
R0	Oudergem / Tervuren

1.3. Korte beschrijving van het project

In te vullen door coördinator-ontwerp

Het doel van de aanneming is de uitvoering van een ingrijpende renovatie aan het Leonardtunnelcomplex te Brussel. Het project omvat zowel de structurele renovatie van vier tunnelkokers, alsook het integreren van tunneltechnieken in deze kokers.

Het Leonardtunnelcomplex is gelegen in het Vlaams Gewest (gemeente Tervuren) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (gemeente Oudergem) en wordt volledig beheerd door het Agentschap Wegen en Verkeer. Het complex bestaat uit twee tunnels:

- De Leonardtunnel -1 (LEO-1) is gelegen op de E411 te Oudergem en Tervuren. De E411 vormt op deze locatie de verbinding tussen Namen en Brussel. Beide kokers van LEO-1 hebben een hoogte van minimaal 4,6 m en een lengte van 80 m. Beide kokers zijn voorzien van een kantstrook en dienstrap aan weerszijden van de koker, alsook drie rijstroken.

- De Leonardtunnel -2 (LEO-2) is gelegen op de R0 te Oudergem en Tervuren tussen Zaventem en Waterloo. Beide kokers van LEO-2 hebben een hoogte van minimaal 4,9 m en een lengte van 360 m. Beide kokers zijn voorzien van een kantstrook aan weerszijden, een dienstrap en twee rijstroken.

De opdracht omvat hoofdzakelijk:

- Het saneren van de tunnelwanden m.b.v. plaatselijke betonherstellingen in LEO-1 en LEO-2.
- Het plaatsen van brandwerende wandbekleding in LEO -1 en LEO -2;
- Het saneren van de dakplaat van LEO -2 met behulp van kathodische bescherming met opgedrukte stroom;
- Het aanbrengen van brandwerende bespuiting op de dakplaat van LEO -1 en LEO -2;
- Het vernieuwen van de verharding, de greppels en de geleideconstructies;
- Het herstellen van het vluchtpad en onderliggende kabelgoten;
- Het verwijderen van de wandbekleding in de open kuipen van LEO -2 en het vervolgens aanbrengen van spuitbeton op deze wanden;
- Het saneren van het vakwerk in LEO -2 ter hoogte van de intersectie met LEO -1 m.b.v. verfsysteem;
- Het plaatsen van vluchtdeuren in LEO-2;
- Het uitvoeren van injecties rondom de tunnelkokers;
- Het vervangen van de kabelladders in LEO- 1 en LEO -2;
- Het demonteren en afvoeren van de tunneluitrusting, waaronder:
  - Het ventilatiesysteem in LEO -2;
  - De tunnelverlichting in LEO -1 en de tijdelijke tunnelverlichting in LEO -2;
  - De huidige installatie in de hulppostnissen;
  - De huidige brandleiding in LEO -1 en LEO -2;
- Het demonteren, stockeren en hermonteren van de GSM-repeater-toestellen in LEO -1 en LEO -2;
- Het plaatsen van de nieuwe tunneluitrusting, waaronder:
  - De definitieve tunnelverlichting in LEO -1;
  - Hulppostkasten in LEO -1 en LEO -2;
  - Brandbestrijdingsvoorzieningen in LEO -1 en LEO -2;
  - Het plaatsen van signalisatie in LEO-1 en LEO-2;
- Het leveren van materialen voor nakomend onderhoud;
- Het plaatsen van een fietspad in asfaltverharding t.h.v. fietstunnel;
- Het aanleveren van (meet)gegevens opdat een as-built BIM-model opgesteld kan worden door een externe partij;
- Het onderhoud van de werken gedurende de waarborgperiode.
- Alle prestaties en leveringen welke tot het degelijk uitvoeren van de opdracht vereist zijn, doch niet expliciet in de opmetingsstaat zijn opgegeven, worden verondersteld vervat te zijn in de vermelde rubrieken of dienen verplicht bijkomend te worden uitgevoerd.

1.4. Duur der werken

In te vullen door coördinator-ontwerp

Maximaal 365 dagen

1.5. Fasering der werken

In te vullen door coördinator-ontwerp en indien gegevens bij ontwerp niet beschikbaar door coördinator-verwezenlijking aan te vullen

Gezien de uitvoering van de werken veilig te laten verlopen, is het volledig afsluiten van de tunnelkokers vereist. Deze afsluitingen zullen een grote impact teweegbrengen op het wegennet, daarom werd er gekozen om de uitvoering van deze opdracht uitsluitend 's nachts te laten plaatsvinden. De toegelaten werkperiodes zijn beschreven onder 13.3.3.

Gezien de renovatie van de Leonardtunnel door verschillende partijen wordt uitgevoerd (bijvoorbeeld plaatsing van nieuwe tunnelventilatoren door externe partij), dient onderstaande fasering in acht genomen te worden opdat de coördinatie en uitvoering van alle werkzaamheden ongehinderd verloopt.

Fasering LEO-1 per tunnelkoker:

FASE 0 (REEDS UITGEVOERD)

- Demontage asbestwandpanelen, inclusief achterliggende staalstructuur.

FASE 1

- Uitvoering waterdichtingsinjecties;
- Herstelling dakplaat betonherstelling;
- Herstelling wanden betonherstelling.

FASE 2 (EXTERNE PARTIJ)

- Externe partij verwijdert de uit dienst gestelde kabels en hangt (tijdelijk) de in dienst gestelde kabels op aan de tunnelwand.

FASE 3

- Aanbrengen brandwerende bespuiting;
- Opbraak lijnvormige elementen.

FASE 4

- Plaatsing geheel aan nieuwe lijnvormige elementen.

FASE 5

- Plaatsing

FASE 6 (EXTERNE PARTIJ)

- Externe partij plaatst glasvezelkabel en switches.

FASE 7

- Demontage huidige en plaatsing nieuwe tunnelverlichting;
- Verwijderen bestaande verharding;
- Montage nieuwe tunnelverharding.

FASE 8

- Montage brandwerende wandpanelen;
- Aanleg van nieuwe verharding.

Fasering LEO-2 per tunnelkoker:

FASE 0 (REEDS UITGEVOERD)

- Demontage asbestwandpanelen, inclusief achterliggende staalstructuur
- Demontage bestaande verlichting
- Plaatsing tijdelijke verlichting

FASE 1

- Demontage bestaande tunneltechnieken (bevestigd aan de dakplaat)

FASE 2

- Uitvoering waterdichtingsinjecties
- Betonherstelling tunnelwanden

FASE 3 (EXTERNE PARTIJ)

- Externe partij verwijdert de uit dienst gestelde kabels en hangt (tijdelijk) de in dienst gestelde kabels op aan de tunnelwand.

FASE 4A

- Betonherstelling dakplaat
- Aanbrengen kathodische bescherming met opgedrukte stroom op de dakplaat
- Aanbrengen brandwerende bespuiting dakplaat
- Externe partij bevestigt hoogspanningsleiding aan dakplaat (enkel aanwezig in koker richting Zaventem LEO-2)
- Opbraak betonplint en betonnen kabelgoot
- Opbraak betonnen geleideconstructie middenberm (incl. achterliggend opvullingsbeton)

FASE 4B

- Plaatsing

FASE 4C

- Plaatsing nieuwe kabelgoten/kabelladders
- Verplaatsen opgehangen kabels naar nieuwe kabelgoot

FASE 5

- Externe partijen plaatsen nieuwe tunneltechnieken

FASE 6

- Demontage tijdelijke tunnelverlichting
- Montage brandwerende wandpanelen
- Verwijderen bestaande verharding

FASE 7

- Plaatsen nieuwe verharding
- Lussen aanleggen in onderlaag (externe aannemer)

De opdrachtgever kan eventueel ingaan op een voorstel van de aannemer tot aanpassing van deze fasen en/of tot omlegging van het verkeer indien blijkt dat dit voorstel gunstiger is voor het verkeer en de omwonenden. Enkel de aanbesteder kan, op basis van de gegevens volgend uit de aangepaste minderhinder-toets, hierover beslissen.

De eventuele vereiste wegmarkeringen die noodzakelijk worden geacht voor de tijdelijke verkeersfasen, worden uitgevoerd door de aannemer. Dit vormt een aannemingslast.

2. TUSSENKOMENDE PARTIJEN

2.1. In de ontwerpfase

2.1.1. Opdrachtgever(s)

Opdrachtgever 1: De Vlaamse overheid Agentschap Wegen en Verkeer Wegen en Verkeer Antwerpen
Adres: Vlaams Administratief Centrum Antwerpen Anna Bijnsgebouw, Lange Kievitstraat 111-113 bus 41, 2018 Antwerpen
Vertegenwoordigd door: Kylie Joly
Tel. : 0474/82.90.75
Fax :
E-mail: kylie.joly@mow.vlaanderen.be

Opdrachtgever 2:
Adres:
Vertegenwoordigd door:
Tel. :
Fax :
E-mail:

2.1.2. Coördinator-ontwerp

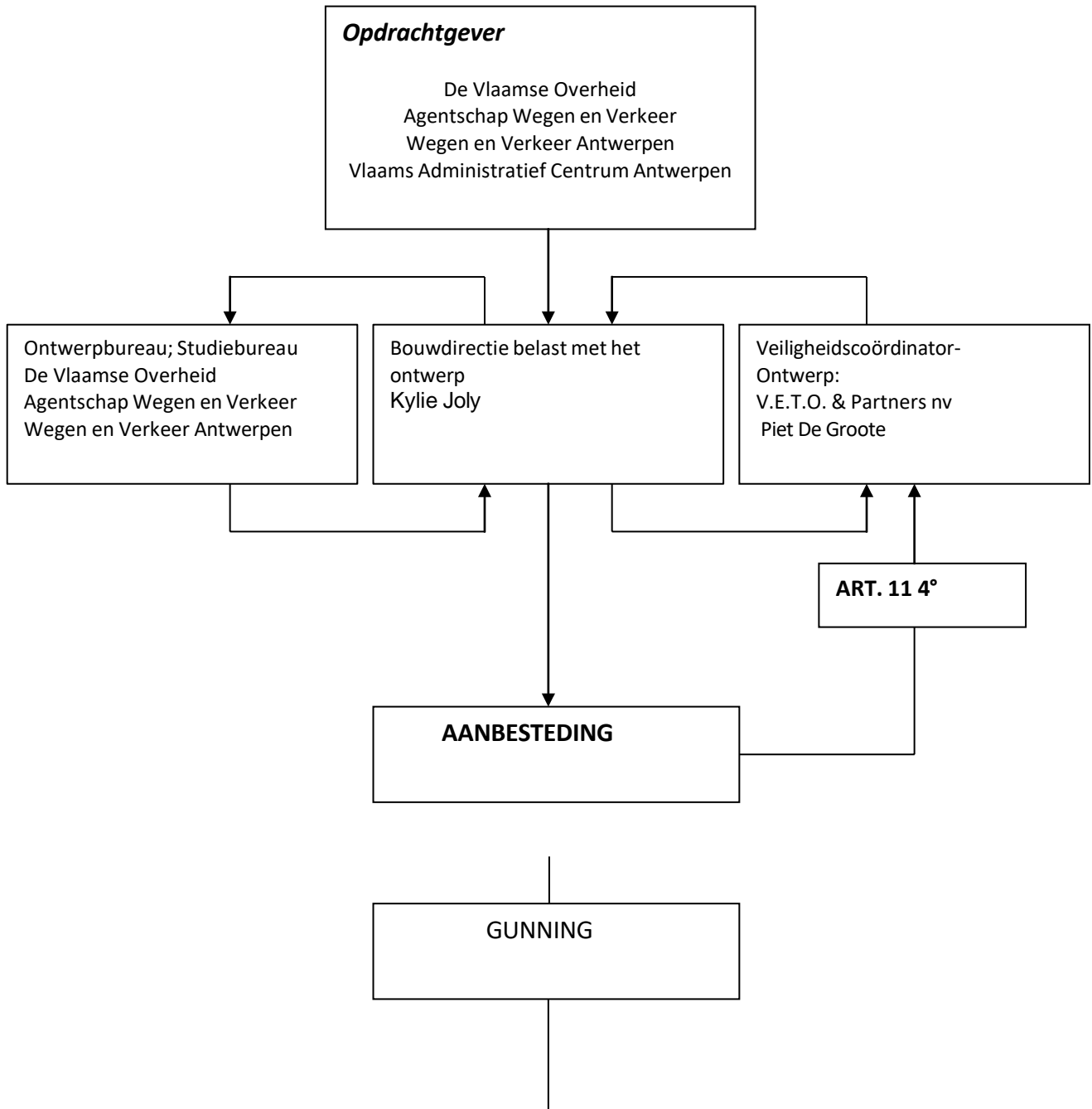
Coördinator ontwerp: V.E.T.O. & Partners nv
Adres: Houtemstraat 25, 9860 Oosterzele
Vertegenwoordigd door: Piet De Groote
Tel. : 09/362.04.40
Fax :
E-mail: piet@vetopartners.be

2.1.3. Bouwdirectie belast met het ontwerp en de personen aan wie zij bepaalde opdrachten in onderaanneming heeft toevertrouwd

Bouwdirectie ontwerp: De Vlaamse overheid Agentschap Wegen en Verkeer Wegen en Verkeer Antwerpen
Adres: Vlaams Administratief Centrum Antwerpen Anna Bijnsgebouw, Lange Kievitstraat 111-113 bus 41, 2018 Antwerpen
Vertegenwoordigd door: Kylie Joly
Tel. : 0474/82.90.75
Fax :
E-mail: kylie.joly@mow.vlaanderen.be

2.2. Organigram ontwerpfase (SVGP - 4.1.1)

Overdracht

2.3. In de verwezenlijkingfase

2.3.1. Bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering

Bouwdirectie belast met de controle: De Vlaamse overheid Agentschap Wegen en Verkeer Wegen en Verkeer Antwerpen
Adres: Vlaams Administratief Centrum Antwerpen Anna Bijnsgebouw, Lange Kievitstraat 111-113 bus 41, 2018 Antwerpen
Vertegenwoordigd door: Kylie Joly (Projectmanager) Stien Coenen (Werfleider Deel Tunnel) Willem Van den Broeck (Werfleider deel Wegenis) Alec Verheyden (Werfleider deel Technieken) An Stouthuysen (Werfcontroleur)
Tel. : 0474/82.90.75 (Kylie Joly) 0473/84.62.09 (Stien Coenen) 0492/15.07.67 (Willem Van den Broeck) 0473/56.59.38 (Alec Verheyden) 0471/72.35.42 (An Stouhuysen)
Fax :
E-mail: kylie.joly@mow.vlaanderen.be Stien.coenen@mow.vlaanderen.be Willem.vandenbroeck@mow.vlaanderen.be Alec.verheyden@mow.vlaanderen.be An.stouhuyzen@mow.vlaanderen.be

2.3.2. Coördinator - verwezenlijking

Coördinator verwezenlijking: Veto & Partners
Adres: Houtemstraat 25, 9860 Oosterzele
Vertegenwoordigd door: Chris Kwanten
Tel. : 09/362.04.40 – 0477/18.69.52
Fax :
E-mail: info@vetopartners.be – chris@vetopartners.be

2.3.3. Hoofdaannemer

Bouwdirectie belast met de uitvoering: Jan De Nul
Adres: Tragel 60, 9305 AALST
Vertegenwoordigd door: Dieter Vandenbulcke (Projectmanager) Maarten Heirbrant (Hoofdwerfleider) Arnaud Vandeputte (Werkvoorbereiding)
Tel. : 053/73.15.11 0472/02.77.36 (Dieter Vandenbulcke) 0470/13.22.36 (Maarten Heirbrandt) 0495/10.13.58 (Arnaud Vandeputte)

Fax :
E-mail: info@jandenul.com Dieter.vandenbulcke@jandenul.com Maarten.heirbrant@jandenul.com Arnaud.vandeputte@jandenul.com

2.3.4 Onderaannemers (zelfstandigen, externe contractanten ..)

Onderaannemer 1:
Adres:
Vertegenwoordigd door:
Tel. :
Fax :
E-mail:

2.3.5. Nutsmaatschappijen

Nutsmaatschappij: Fluvius
Adres:
<ul style="list-style-type: none"> - Antwerpen: Turnhoutsebaan 139, 2140 Borgerhout - Antwerpen: Merksemsesteenweg 233 2100 Antwerpen - Antwerpsesteenweg 260 2660 Hoboken - Mechelen: Elektriciteitstraat 70 - Lier: Kantstrat 6 - Geel: Dr Vande Perrestraat 218 - Brecht: Lessiusstraat 18
Vertegenwoordigd door:
Tel. : 078/35.35.34 Gasgeur: 0800 65 0 65 Storingen en defecten: 078/35.35.00
Fax :
E-mail:

Nutsmaatschappij: Elia (<i>beheer HS-net + transmissie elektriciteit</i>)
Adres: Vaartkaai 2 2170 Merksem
Vertegenwoordigd door: Dhr. Alphons Schryvers (planaanvraag) Dhr. Georges Van Den Berghe (uitvoering) Dhr. Thierry Govaert (uitvoering) Dhr. Dimitri De Lust (uitvoering) Dhr. Frederik Van Limbergen (uitvoering) Dhr. Kevin Deroeck (uitvoering) Dhr. Peter De Ridder (uitvoering) Dhr. John Van Nieuwenhove (uitvoering)
Tel. : 03/640.07.11 0473/80.75.44 (Dhr. Thierry Govaert) 0478/58.16.47 (Dhr. Cris Vanden Abeele) 0478/58.16.51 (Dhr. Dimitri De Lust) 0475/37.21.62 (Dhr. Frederik Van Limbergen) 03/640.08.08 (Dhr. John Van Nieuwenhove)
Fax : 03/640.07.59
E-mail: sts.vlaanderen@elia.be georges.van.den.berghe@elia.be thierry.govaert@elia.be dimitri.delust@elia.be frederik.vanlimbergen@elia.be kevin.deroeck@elia.be peter.deridder@elia.be john.vannieuwenhove@nettech.be

Nutsmaatschappij: Fluxys NV (<i>gas</i>)	
Adres:	Kunstlaan 31 1040 Brussel
Vertegenwoordigd door:	Dhr. Thierry Otjacques Dhr. Tom Pinnock Dhr. Dirk De Wilde (Sector VII) Dhr. Bart Villé (uitvoering) Dhr. Bert Van Impe (uitvoering) Dhr. Kurt Van Gucht
Tel. :	09/369.79.63 (Sector VII – Oost-Vlaanderen) 0800/90102 of : 02/282.70.03 (bij gaslek) 02/282.73.99 of : 0478/45.38.92 (Dhr. Thierry Otjacques) 0479/61.97.42 (Dhr. Tom Pinnock) 02/282.71.85 (Dhr. Bart Villé) 0473/74.89.24 (Dhr. Bert Van Impe)
Fax :	02/282.75.54
E-mail:	infoworks@fluxys.com thierry.otjacques@fluxys.net tom.pinnock@fluxys.net dirk.dewilde@fluxys.com bart.ville@fluxys.com bert.vanimpe@fluxys.com

Nutsmaatschappij: Telenet NV (<i>kabeldistributie</i>)	
Adres (Dienst Liggingsplannen):	Liersesteenweg 4 2800 Mechelen
Adres (Departement Exploitatie):	Scheepsdalelaan 56 8000 Brugge
Vertegenwoordigd door:	Dhr. Steven De Belser (planaanvraag) Dhr. Wim Ulens (projectbeheerder Build) Dhr. Tom Van Wassenhove (werfinspecteur) Dhr. Danny Declercq (werfinspecteur)
Tel. :	015/33.30.00 (Dienst liggingsplannen) 015/33.57.34 (Dhr. Steven De Belser) 015/66.65.55 (Meldpunt beschadigingen) 0476/30.15.58 (Dhr. Wim Ulens) 0499/57.76.28 (Dhr. Tom Van Wassenhove)
Fax :	015/33.57.17 (Algemeen) 015/33.39.99 (Dienst Liggingsplannen) 09/324.14.01 (Departement Netaanleg) 015/33.33.76 (Dienst Digipolis)
E-mail:	infra_west@staff.telenet.be WOC@staff.telenet.be hfcklikinbox@staff.telenet.be digipolis.gent@staff.telenet.be

wim.ulens@telenetgroup.be tom.van.wassenhove@telenetgroup.be danny.declercq@telenetgroup.be
--

Nutsmaatschappij :	- Proximus – planaanvragen (<i>telefoon</i>) - Proximus – uitvoering
Adres (Hoofdzetel):	Koning Albert II-laan 27B 1030 Brussel
Tel. :	Bij beschadiging: 0800 14 551
Fax :	
E-mail:	infra@proximus.com

Nutsmaatschappij:	- FARYS – planaanvragen (<i>waterleiding</i>) - FARYS – uitvoering
Adres (planaanvr.) :	Stropstraat 1 9000 Gent
Tel. :	Algemeen nummer klantendienst: 078/35.35.99 storingen: 078/35.35.88
Fax :	
E-mail:	b2b@farys.be

2.3.6. Adviserende organen (N.A.V.B., Bodemdeskundige, OVAM, ...)

Naam: Constructiv
Adres: Theodoor Van Rijswijckplaats 8 bus 4, 2000 Antwerpen
Vertegenwoordigd door: Regiomanager: Dhr. Dieter Carré Adviseur: Dhr. Daniël De Meyer Adviseur: Dhr. Danny Van Hout
Tel. : Dhr. Dieter Carré: 03/224.78.02 Dhr. Daniël De Meyer: 03/206.78.66 Dhr. Danny Van Hout: 03/206.78.68
Fax :
E-mail: dieter.carre@constructiv.be daniel.demeyer@constructiv.be danny.vanhout@constructiv.be

Naam:	Grondbank vzw (<i>bodembeheer</i>)
Adres:	Lombardstraat 34-42 1000 Brussel
Vertegenwoordigd door:	Mevr. Cindy Bullens (Afdeling Projecten) Mevr. Kathleen Wielant (TOP/CGR/DOP) Mevr. Elisa Vermeulen (Cel Ondersteuning) Dhr. Tim Meisters (Projectbeheerder) Mevr. Ann Lowie (Projectbeheerder) Mevr. Anja Hertsens (Projectbeheerder) Mevr. Sarah Lenaert (Dossierbeheerder) Mevr. Sarah De Rudder (Dossierbeheerder)
Tel. :	02/545.58.48 (Algemeen) 02/545.58.82 (Mevr. Cindy Bullens) 02/545.58.81 (Mevr. Kathleen Wielant) 02/545.58.83 (Mevr. Elisa Vermeulen)
Fax :	02/545.58.54
E-mail:	grondbank@grondbank.be cindy.bullens@grondbank.be kathleen.wielant@grondbank.be elisa.vermeulen@grondbank.be

Naam:	Grondwijzer vzw (<i>bodembeheer</i>)
Adres:	Polderdijkweg 16 – Haven 407 2030 Antwerpen
Vertegenwoordigd door:	Mevr. Katrien Duquesnoy
Tel. :	03/545.87.58
Fax :	03/545.87.39
E-mail:	grondwijzer@grondwijzer.be

Naam:	OVAM (Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest)
Adres:	Stationsstraat 110 2800 Mechelen
Vertegenwoordigd door:	
Tel. :	015/28.42.84
Fax :	015/20.32.75
E-mail:	info@ovam.be

Naam:	VMM – Vlaamse Milieumaatschappij
Adres (Hoofdbestuur – maatschappelijke zetel):	Dokter De Moorstraat 24-26 9300 Aalst
Vertegenwoordigd door:	
Tel. :	053/72.62.10
Fax :	053/71.10.78
E-mail:	info@vmm.be

2.3.7. Toezichthoudende overheden

(technische inspectie, medische inspectie, sociale inspectie, milieuinspectie,)

Naam:	Algemene directie Toezicht op het Welzijn op het Werk – Vlaams-Brabant
Adres:	- Philipssite 3A bus 8 3001 Leuven - Koning Albertstraat 16B 3290 Diest
Vertegenwoordigd door:	Stefan Leuckx
Tel. :	016 31 88 30 – 02 233 41 90
E-mail:	tww.limburg.vlaamsbrabant@werk.belgie.be

Naam:	FOD Werkgelegenheid Arbeid en Sociaal Overleg Toezicht op de Sociale Wetten Directie Leuven
Adres:	Federaal Administratief Centrum Philipssite 3A – bus 8 3100 Leuven
Ambtsgebied:	Aarschot, Begijnendijk, Bekkevoort, Bertem, Bierbeek, Boortmeerbeek, Boutersem, Diest, Geetbets, Glabbeek, Haacht, Herent, Hoegaarden, Holsbeek, Huldenberg, Keerbergen, Kortenaeken, Kortenberg, Landen, Leuven, Linter, Lubbeek, Oud Heverlee, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tervuren, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleuw
Vertegenwoordigd door:	Dhr. Hans Vrebosch
Tel. :	02/233.44.60
Fax :	
E-mail:	tsw.leuven@werk.belgie.be

Naam:	Omgevingsinspectie Vlaams-Brabant
Adres:	Dirk Boutsgebouw Diestsepoort 6 bus 71 3000 Leuven
Vertegenwoordigd door:	ing. Marc Vanthienen (Diensthoofd)
Tel. :	016/66.60.70
Fax :	016/66.60.75
E-mail:	omgevingsinspectie.vbr@vlaanderen.be

Naam:	FOD Economie Algemene Directie Energie Hoog Toezicht energieinfrastructuur en –producten (aangifte van ongevallen met elektrische installaties onderhevig aan AREI)
Adres:	Koning Albert II-laan 16 1000 Brussel
Vertegenwoordigd door:	Mevr. Nancy Mahieu (directeur-generaal a.i.) Dhr. Bram Verckens (diensthoofd) Dhr. Vincent Rogge

Tel. :	0800 120 33 02/277.60.50
Fax :	0800 120 57
E-mail:	gas.elec@economie.fgov.be

2.3.8. Andere partijen (verkeerspolitie, verkeerscentrum, E.M.A, E.M.G, ...)

Naam:	Vlaamse Overheid Departement Mobiliteit en Openbare Werken Agentschap Wegen en Verkeer Wegen en Verkeer Antwerpen Sectie Elektrische Weginstallaties (EW)
Adres:	Anna Bijnsgebouw Lange Kievitstraat 111-113 bus 41 2018 Antwerpen
Vertegenwoordigd door:	ing. Dirk Goelen (projectingenieur) ing. Tony Durinck (projectingenieur) mevr. Sanne Buyl (werfcontroleur) dhr. Kurt Ceulemans (werfcontroleur) dhr. Sven Cornu (werfcontroleur) dhr. Matthias Van Alboom (werfcontroleur) dhr. Yves Noppe (werfcontroleur) dhr. Niels Van Asch (werfcontroleur) dhr. Kurt Van der Welk (werfcontroleur) dhr. Tony Verschueren (werfcontroleur)
Tel. :	0478/56.01.36 (ing. Dirk Goelen) 0499/94.95.86 (ing. Tony Durinck) 0478/88.27.14 (mevr. Sanne Buyl) 0496/56.46.23 (dhr. Kurt Ceulemans) 0492/34.54.99 (dhr. Sven Cornu) 0472/38.80.44 (dhr. Matthias Van Alboom) 0490/66.82.59 (dhr. Yves Noppe) 0492/34.05.27 (dhr. Niels Van Asch) 0473/84.65.89 (dhr. Kurt Van der Welk) 0493/24.02.94 (dhr. Tony Verschueren)
Fax :	03/224.68.05
E-mail:	dirk.goelen@mow.vlaanderen.be tony.durinck@mow.vlaanderen.be sanne.buyl@mow.vlaanderen.be kurt.ceulemans@mow.vlaanderen.be sven.cornu@mow.vlaanderen.be matthias.vanalboom@mow.vlaanderen.be yves.noppe@mow.vlaanderen.be niels.vanasch@mow.vlaanderen.be kurt.vanderwelk@mow.vlaanderen.be tony.verschueren@mow.vlaanderen.be

Naam:	Vlaamse Overheid Departement Mobiliteit en Openbare Werken Agentschap Wegen en Verkeer Verkeer, Wegsystemen en Telematica (VWT)
Adres (hoofdzetel):	Graaf de Ferrarisgebouw Koning Albert II-laan 20 bus 4 1000 Brussel
Adres (vestiging Antwerpen):	Anna Bijnsgebouw (9 ^e verdieping) Lange Kievitstraat 111-113 (bus 43) 2018 Antwerpen
Vertegenwoordigd door:	ir. Geert De Rijcke (afdelingshoofd) ir. Stanny Van Herzeele (dir.-ing. pijler weginfrastructuur) ir. Koen Wardenier (dir.-ing. pijler netwerk & telematica) ir. Ben Helsen (dir.-ing. pijler verkeersmanagement & handhavingssystemen)
Tel. :	02/553.78.01 (hoofdvestiging Brussel) 03/224.66.11 (vestiging Antwerpen - algemeen) 03/443.63.31 (vestiging Antwerpen - permanente wachtdienst) 02/553.778.13 (ir. Stanny Van Herzeele) 09/276.28.30 (ir. Koen Wardenier) 03/224.66.70 (ir. Ben Helsen)
Fax :	03/224.66.05 (vestiging Antwerpen - algemeen) 03/443.63.09 (vestiging Antwerpen - permanente wachtdienst)
E-mail:	verkeer.wegsystemen.telematica@mow.vlaanderen.be

Naam:	Vlaams Verkeerscentrum
Adres:	Anna Bijnsgebouw Lange Kievitstraat 11-113 bus 40 2018 Antwerpen
Vertegenwoordigd door:	Dhr. Jean-Pierre Vijverman (afdelingshoofd) Dhr. Michel Druart
Tel. :	03/224.96.00 (algemeen – secretariaat) 03/443.63.31 (permanentie – 7d/7d en 24u/24u)
Fax :	03/224.96.01
E-mail:	verkeerscentrum@vlaanderen.be verkeersinfo@vlaanderen.be dispatcher.verkeerscentrum@vlaanderen.be

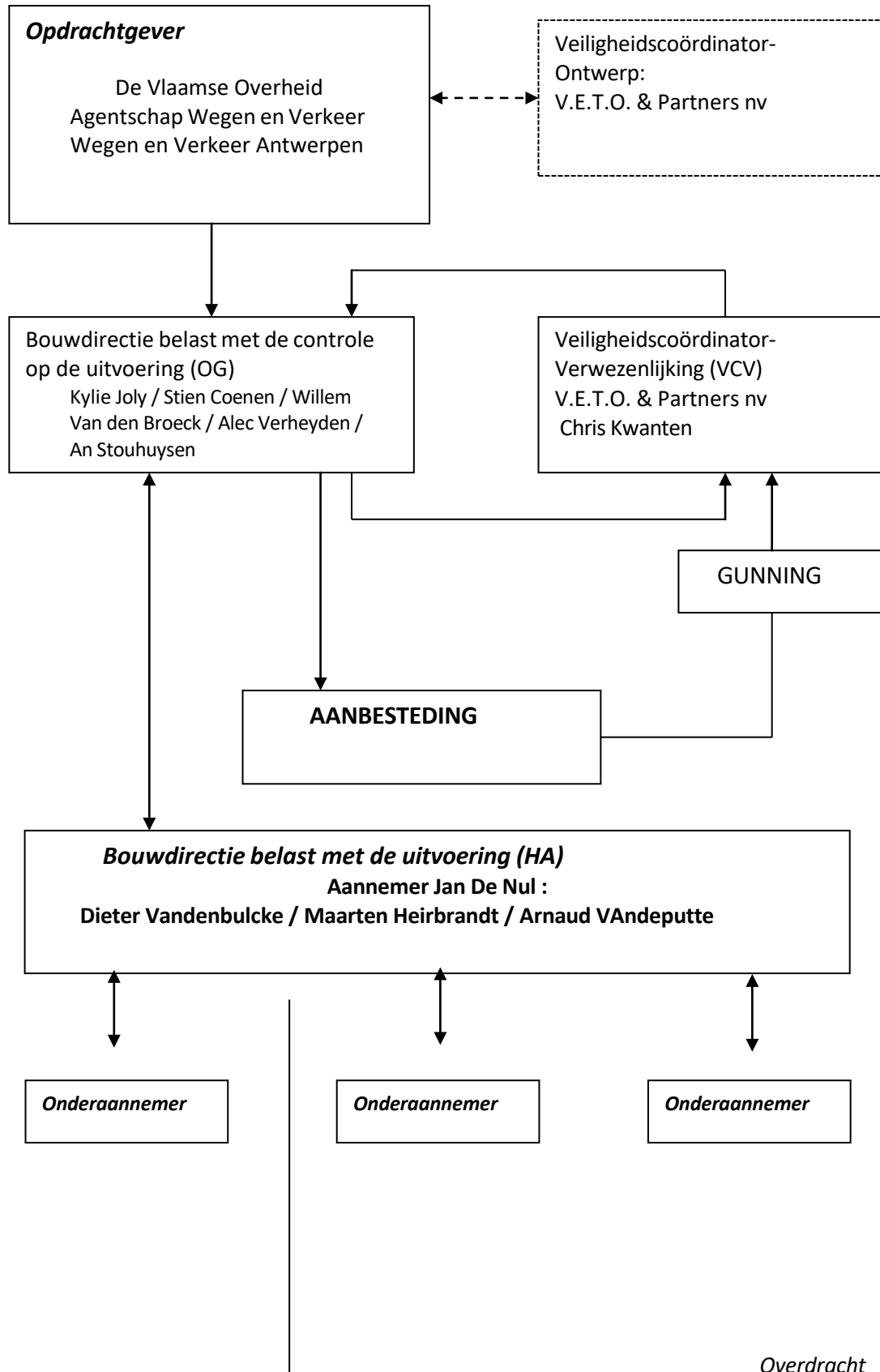
Naam:	Vlaams Tunnel- en Controlecentrum VTC
Adres:	Kievitplein 20, 2000 Antwerpen
Vertegenwoordigd door:	
Tel. :	03/443.63.31
Fax :	03/443.63.09
E-mail:	VTC.meldingen@vlaanderen.be

Naam: Wegen en Verkeer Antwerpen, Tunnelorganisatie Vlaanderen
Adres:
Vertegenwoordigd door:
Tel. : 03/241.51.34
Fax :
E-mail: secretariaat.toc@wegenverkeer.be

Naam: Vlaamse Vervoer Maatschappij – De Lijn / Hoofdzetel (Centrale diensten)
Adres: Motstraat 20 2800 Mechelen
Vertegenwoordigd door:
Tel. : 015/40.87.11
Fax : 015/40.89.98
E-mail:

Naam: Vlaamse Vervoer Maatschappij – De Lijn / Vlaams-Brabant
Adres (provinciale zetel): Martelarenplein 19 3000 Leuven
Vertegenwoordigd door: Dhr. Luc Daniëls (contactpersoon omleidingen regio Pajottenland) Dhr. Marnix Vandenberghe (contactpersoon omleidingen regio Noord Vlaams-Brabant) Dhr. Willem Vanderweyden (contactpersoon omleidingen regio Leuven, Druivenstreek & Hageland)
Tel. : 016/31.37.11 (Algemeen – provinciale zetel) 016/31.36.55 (Dhr. Luc Daniëls) 016/31.36.42 (Dhr. Marnix Vandenberghe) 016/31.36.43 (Dhr. Willem Vanderweyden)
Fax : 016/31.37.12 (Algemeen – provinciale zetel)
E-mail: luc.daniels@delijn.be marnix.vandenberghe@delijn.be willem.vanderweyden@delijn.be

2.4. Organigram fase verwezenlijking (SVGP - 4.1.2)

OMSCHRIJVING VAN DE ACTIVITEITEN		OPDRACHTEN			
	Bespreking project. De opdrachtgever nodigt te VC Ontwerp uit voor een overlegmoment tijdens de ontwerpfase	OG			
ID	ONDERWERP Inrichting Onderhoud Aanpassing Controle Demontage Opmerking	Inrichting van de bouwplaats	Instandhouding – opvolging	Contact	Nota
	ALGEMEENHEDEN - BOUWPLATSINRICHTING				
1.	Interne veiligheidsmaatregelen opdrachtgever				
2.	Gemeenschappelijke ruimtes op de bouwplaats Coördinatie gevaarlijke activiteiten, veiligheidsvergaderingen.	VCV	VCV		Gedurende de volledige duur der weken.
3.	Algemeen: Werf – wegsignalisatie , inname openbaar domein, communicatie - vergunningen	OG / HA	HA		
4.	Algemeen: - werfverkeer, voetpaden van en naar de werfkeet - Wintervoorzieningen werfverkeer - Stofbeheersing op de werfwegen	HA	HA		
5.	Algemeen: doorgang brandweer, ziekenwagen	HA	HA		
6.	Werfafsluiting, werftoegang, parkeermogelijkheden, verbod toegang derden	HA	HA		
7.	Werfinrichting, werfkeet, wasgelegenheid, toiletten	HA	HA		
8.	Noodmiddelen - EHBO - Brandbeveiliging	HA	HA		
9.	Nutsvoorzieningen voor de bouwplaats - Elektriciteit - Water -	HA	HA		
10.	Verdeelkasten elektriciteit - Hoofdbord - Verdeelborden	HA	HA		
11.	Verlichting van de bouwplaats - Buitenomgeving - Binnen - Trapzalen	HA	HA		
12.	Orde en netheid op de bouwplaats, wekelijkse opkuis - Binnen in het gebouw - Buitenomgeving	HA	HA		
13.	Omgeving aanpalende wegen in gebruik.	HA	HA		
14.	Afvalverwerking - Selectief - Attesteringen	HA	HA		
15.	Opslag werfmateriaal - Werfcontainers	HA	HA		

OMSCHRIJVING VAN DE ACTIVITEITEN		OPDRACHTEN			
	Bespreking project. De opdrachtgever nodigt te VC Ontwerp uit voor een overlegmoment tijdens de ontwerpfase	OG			
ID	ONDERWERP Inrichting Onderhoud Aanpassing Controle Demontage Opmerking	Inrichting van de bouwplaats	Instandhouding – opvolging	Contact	Nota
	- Buiten opslag				
16.	Activiteiten in gemeenschappelijke locatie (binnen – buiten) - Co-activiteiten	OG / HA			ISM VCV
17.	Activiteiten in gemeenschappelijke locatie bij OG - Co-activiteiten	OG / HA			ISM VCV
18.	Werken in besloten ruimte - Bestaande riolering - Kruipkelder, citern, ...				
19.	Milieuaspecten - Sloopopvolgingsplan - Asbestverwijdering - PFAS / PFOS - Teerhoudend asfalt - Stofbeheersing	HA	HA		
20.	Werken op hoogte - Plaatsen leuningen op dekken - Plaatsen leuningen in trapzalen - Plaatsen leuningen op daken	HA	HA		
21.	Werken op hoogte, plaatsen collectieve valbeveiligingen - Val van voorwerpen - Val van personen	HA	HA		
22.	Stellingen - Certificering montage - Keuring vóór gebruik - Instandhouding	HA	HA		
23.	Hijswerktuigen: keuringen	HA / Uitvoerende partij	HA / Uitvoerende partij		
24.	Hijswerktuigen - Certificering bestuurders - Certificering riggers	HA / Uitvoerende partij	HA / Uitvoerende partij		
25.	Hijswerkzaamheden: hijsplannen zware lasten	HA	HA		ISM VCV
26.	Installatiewerkzaamheden: Rigging	HA	HA		Planning
27.	Maatregelen te nemen bij slecht weer: wind, regen, storm, koude, ...	Uitvoerende partij	Uitvoerende partij		
28.	Werken met gevaarlijke producten: asbestinventaris - sloopopvolgingsplan - Asbest - Teerhoudend asfalt -	HA	HA		

OMSCHRIJVING VAN DE ACTIVITEITEN		OPDRACHTEN			
	Bespreking project. De opdrachtgever nodigt te VC Ontwerp uit voor een overlegmoment tijdens de ontwerpfase	OG			
ID	ONDERWERP Inrichting Onderhoud Aanpassing Controle Demontage Opmerking	Inrichting van de bouwplaats	Instandhouding – opvolging	Contact	Nota
29.	Werken in –nabijheid van ondergrondse leidingen	HA	HA		
30.	Werken in nabijheid bovengrondse leidingen	HA	HA		
31.	Werkvergunningen van toepassing?	NVT			
32.	Gebruik PBM's	Uitvoerende partij	Uitvoerende partij		
33.	Verhandelen van zware lasten – manueel	Uitvoerende partij	Uitvoerende partij		
34.	Gebruik machines met verbrandingsmotoren – uitlaatgassen (binnen)	HA / uitvoerende partij	HA / Uitvoerende partij		
35.	Werfbezoeken VCV, algemene uitvoering	VCV	VCV / OG		Volgens planning
36.					

Professionals worden aangeduid met normale afkortingen, neem bij twijfel contact op met veiligheidscoördinator verwezenlijking.

- VCV: veiligheidscoördinator verwezenlijking
- OG: opdrachtgever
- HA: Hoofdaannemer
- NA: Nevenaannemer
- OA: Onderaannemer
-

3. PREVENTIEPRINCIPES

3.1. Risico-inventarisatie

3.1.1. Posten i.v.m. specifieke veiligheidsmaatregelen (SVGP - bijlage 6.4)

In te vullen door coördinator-ontwerp en aan te vullen door coördinator-verwezenlijking

GELIJKTIJDIGE WERKEN o VIERARMENTUNNEL Gelijkijdig met de renovatiewerken van Leonardtunnel zullen ook renovatiewerken uitgevoerd worden in de iets verder gelegen Vierarmentunnel. Beide werken zullen uitsluitend 's nachts plaatsvinden met dagelijkse openstelling. Het is dus belangrijk dat beide werven goed op elkaar afgestemd worden, zodat bijvoorbeeld de omleidingsroutes van het verkeer niet lopen doorheen de andere werken. De opdrachtgever wijst de opdrachtnemer erop dat afstemming en eventueel overleg tussen beide werven noodzakelijk is, dit betreft een algemene aannemingslast.

VERNIEUWING LAAGSPANNING Tussen juni 2022 en september 2022 zal het laagspanningsbord (incl. PLC's) van de Leonardtunnel vervangen worden. Deze werken vinden uitsluitend plaats in het laagspanningslokaal en/of dienstgebouwen van de Leonardtunnel. De opdrachtgever wijst de opdrachtnemer erop dat afstemming en eventueel overleg tussen beide werken mogelijk is, alsook dat deze ruimtes tijdens de zomermaanden van 2022 niet altijd beschikbaar zullen zijn.

Het rapport nr. RAP01A-4012620321 omvat het sloopopvolgingsplan en conformiteitsverklaring en zitten als bijlage in dit bijzonder bestek.

3.1.2. Specifieke aandachtspunten i.v.m. te nemen veiligheidsmaatregelen (SVGP - bijlage 6.4)

In te vullen door coördinator-ontwerp en aan te vullen door coördinator-verwezenlijking

Overzicht van specifieke aandachtspunten / kritieke momenten tijdens uitvoering :

- werken op of langs de openbare weg
- **(ver)plaatsen, in stand houden en verwijderen van werfsignalisatie (*)**
  - **Bijzondere aandacht voor :**
    - **conformiteit** signalisatie met **MB van 07/05/1999** en **dienstorder MOW/AWV/2018/10** (2^e categorie)
    - **duidelijkheid en volledigheid** van **omleidingssignalisatie**
    - degelijke en **voldoende verlichting** van de signalisatie
    - **coördinatie** van **gelijktijdige werken** i.v.m. gemeenschappelijk gebruik van werfsignalisatie
  - **Bijzondere aandacht voor :**
    - organisatie van (voorafgaande) overlegvergadering(en) met bestuur & aannemer(s) van gelijktijdige werken
    - **vastleggen** van gelijktijdige **uitvoeringsperiode** (*gemeenschappelijk gebruik van werfsignalisatie vereist !*)
    - maken van **duidelijke afspraken** inzake organisatie & onderlinge afstemming van het **werfverkeer** binnen de respectievelijke werkzones

- **onderling verwittigen** van begin & einde van uitvoering der werken
- coördinatie eigen werken met werken van **nevenaannemers** in overleg met VC-verwezenlijking
- afstemmen van onderlinge **planningen** en (gezamenlijk) te nemen veiligheids- en gezondheidsmaatregelen in functie van de fasering

uitvoeren van de grond- & rioleringswerken op diepte > 1,20m (o.a. maken van bouwputten maken van boombunkers, werken in bouwputten & beschoeide sleuven, ...) / Aquafinwerken: sleufdieptes tot 4m! (*)

→ **Bijzondere aandacht voor :**

- **voorafgaand raadplegen KLIP-portaal** i.v.m. aanwezigheid van leidingen, **opvragen** (via Eandis, Fluxys, sectie EW & afdeling EMT,...) van **liggingsplannen, opsporen** d.m.v. verkenningssleuven & **aanvragen** van eventueel vereiste (**tijdelijke**) **verplaatsing van nutsleidingen** en (**voedings**)kabels van **openbare verlichting,**

omzichtig verwijderen en afvoeren van asbesthoudende materialen, ... (*)

→ **Bijzondere aandacht voor :**

- **uitvoering conform** de voorschriften inzake de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest beschreven in **Codex Welzijn op het Werk – Boek VI – Titel 3 : Asbest => uit te voeren vóór verwijderen OV-palen door FLUVIUS-aannemer!**
- rekening houden met en naleven van **sloopopvolgingsplan (SOP) incl. asbestinventaris** (als bijlage bij het bijzonder bestek gevoegd)

- **traceren & aanbrengen wegmarkeringen (*)**

- **uitvoeren van de voorziene werkzaamheden op de bouwplaats tijdens COVID 19-pandemie (*)**

→ **Bijzondere aandacht voor :**

- **bijkomende logistieke maatregelen** (bv. 1 auto per persoon, temperatuurmeting bij betreden werf, digitaal of in open lucht vergaderen, toolboxmeetings, affiches, toezicht op naleven social distancing (min. 1,50m), extra poetsbeurten en ventilatie van werfkeet & sanitaire voorzieningen, desinfecteren van machines en materieel, walkie/talkie voor communicatie, ...)
- **bijkomende CBM & PBM's** (bv. jerrycans met water, vloeibare zeep in dispensers, papieren doeken, ontsmettingsmiddelen op basis van alcohol, poetsdoekjes, wegwerp-overalls, wegwerphandschoenen, lekdichte mondkmaskers type FFP2 of FFP3, gelaats-schermen, ...)
- zie ook de **specifieke preventiemaatregelen** beschreven in :
  - hfdst. 3.1.3.2. rubriek "32 COVID 19" (hierna volgend)
  - Bijlage 2 (Preventieve Constructiv)
  - Bijlage 3 (Checklist preventie COVID 19 – FOD WASO)
  - Generieke gids om de verspreiding van COVID-19 op het werk tegen te gaan (FOD WASO - beschikbaar via <https://werk.belgie.be/nl/nieuws/generieke-gids-om-de-verspreiding-van-covid-19-op-het-werk-tegen-te-gaan>)

Opmerking:

Voor de veiligheidsmaatregelen m.b.t. bovenstaande activiteiten wordt verwezen naar de hiernavolgende risico-inventarisatie (cfr. 3.1.3).

(*) : **kritieke momenten waarop aanwezigheid van de VC-verwezenlijking aangewezen is.**

Toelichting bij asbestverwijderingstechniek :

Eenvoudige handelingen voorziet volgende maatregelen :

1. voorafgaand fixeren van de te verwijderen materialen met speciale vloeistof (om vrijkomen van vezels in de lucht zo laag mogelijk te houden)
2. uitvoering van luchtmetingen door erkend labo ter controle dat asbestgehalte in de lucht niet hoger is dan 0,01 vezel per cm³
3. bij metingen > 0,01 vezel per cm³ : andere techniek toepassen
4. werknemers dragen verplicht ademhalingsbescherming met P3-filter
5. specifieke opleiding van de werknemers

Bij **eenvoudige handelingen met bijkomende maatregelen** wordt bovenstaande aangevuld met :

- voorzien van een **douchefaciliteit** voor het personeel. Dit kan door het installeren van een mobiele decontaminatie-unit voor personeel, uitgerust met waterverwarmings- en waterfiltratiesysteem (tot op 3 micron), of door gebruikt te maken van een bestaande (en werkende) douchefaciliteit ter plaatse.
- indien aanwijzingen dat de onderliggende structuur gecontamineerd is met asbestvezels: **voorafgaandelijk reinigen (geïmpregneerde doeken)/stofzuigen met absoluutfilter** van de vloeroppervlakte **en aanbrengen van een PE-folie onder de te verwijderen toepassingen**.
- **reinen van dakgoten** (asbesthoudend dakgootslib en bijkomend afbraakmateriaal) **met opvang van het poelwater** (afkoppeling) in een reservoir voor verwerking (filteren met absoluutfilter).
- **volledige bevochtiging** (met een impregnatie product) van de verouderde/verweerde semi-hechtgebonden asbesthoudende buitenschiltoepassingen met bijzondere aandacht voor rand- en overlappingszones die slechts zichtbaar en bereikbaar worden tijdens de demontagewerken.
- **omzichtige verwijdering PE-folie + reinigen** (geïmpregneerde doeken) /**stofzuigen** (met absoluut-filter)/**fixeren** van het **onderliggende materiaal, draagstructuren en omgeving** na de werken.
- specifiek **bij de verwijdering van dichtingen, pakkingen, koorden en andere gewezen materialen** moeten deze eveneens **vóór en tijdens de verwijdering grondig gefixeerd** worden. Tijdens de verwijdering moet men bovendien de verspreiding van loskomende vezels verhinderen door **bronafzuiging middels stofzuiger met absoluutfiltering**. Het dragermateriaal zal vervolgens grondig gereinigd worden met geïmpregneerde doeken en stofzuigers met absoluutfiltering.
- na de reiniging moet de aannemer een **attest van visuele inspectie** afleveren waarin bevestigd wordt dat de ruimte net, droog en vrij is van zichtbare resten van asbest of asbesthoudend materiaal. Dit attest wordt afgeleverd aan de opdrachtgever, (indien verschillend) de uitvoerder van de sloop- en afbraakwerken en/of de deskundige die de werken opvolgt.

Voor deze methode met bijkomende maatregelen is het inzetten van een erkende asbestverwijderaar in principe niet verplicht, maar wel aangewezen.

3.1.3. Risico-inventarisatie (aanvulling SVGP – bijlage 6.5)

In te vullen door coördinator-ontwerp en aan te vullen door coördinator-verwezenlijking

01 HOOFDING	RISICO	PREVENTIEMAATREGELEN
02 Algemeen		
02 Planning	Co-activiteit met ongevallen als gevolg	Uit de planning kritieke momenten proberen te vermijden.
03 A BESTAANDE RISICO'S		
03 Aanbrengen signalisatie op openbare weg	Doorgaand verkeer, voetgangers, fietsers	* Dragen aangepaste signalisatiekledij * Aanvragen ondertekende vergunning
04 A OMGEVING		
04 Werken in het donker	Struikelen / vallen in putten / lopen tegen obstakels	* Werfverlichting plaatsen * Permanente verlichting bij werftoegang, doorgangen en trappen. Voorzien van noodverlichting op kritieke plaatsen (kelders, ...) * Aangepaste verlichting bij de werkplekken. * Aandacht voor tegenlicht – verblinding – te hoge contrasten tussen donkere & verlichte zone
05 A AFBRAAKWERKEN		
05 Afvoer van puin en afval	Milieuvervuiling	* Plaatsen van containers voor het sorteren van het puin. * Scheiding van afvalstromen op de werf. * Puin regelmatig afvoeren naar erkende stortplaats.
09 A HEF- en HIJSTOESTELLEN		
09 Gebruik hijswerktuigen	Verkeerd gebruik Diverse technische mankementen	* Bediening enkel door personeel die hiervoor opgeleid is, medisch goedgekeurd is en de toestemming heeft van de werkgever. * Alle hijswerktuigen worden om de 3 maand gecontroleerd. Uitzonderingen kunnen enkel mits uitdrukkelijke toestemming van EDTC en veiligheidscoördinator. * Een herkeuring moet gebeuren na elk technisch incident of bij elk redelijk vermoeden van mogelijk technisch mankement. * De hoek tussen de kettingen, hijslengen, ... beperken tot 60°. Een grotere hoek (tot 120°) mag enkel na berekening en goedkeuring van de werfleider. Daarbij wordt niet alleen rekening gehouden met de sterkte, maar ook met het risico op verschuiven.
11 A DIVERSE WERKEN		
11 Snijden, slijpen, boren, ... (algemeen)	Kans op verwondingen. Gezondheidsrisico's door inademen van schadelijk stof	* EHBO kit op de werf bewaren voor kleine letsels * Route naar ziekenhuis kennen voor grote letsels * Bij snijden: handschoenen dragen. * Bij voorkeur nat slijpen of met stofafzuiging. * Bij slijpen dragen van goed sluitende handschoenen en stofmasker met beschermingsgraad PP2 of beter.

13 A PERSOONSGEBONDEN RISICO'S		
13 Toepassingen van preventiemaatregelen, dragen van PBM's, veilig werken, keuringen,	Niet toepassen van de preventiebeginselen.	<p>* Ook als wetgeving het anders bepaalt, zijn op dit project alle opgesomde preventiemaatregelen en veiligheidswetgeving van toepassing op iedereen die omwille van professionele redenen in de werfzone aanwezig is.</p> <p>* De preventiemaatregelen moeten dus worden toegepast door hoofdaannemers, onderaannemers, zelfstandigen, arbeiders, bedienden, werfleiding, projectmanagement, ... en éénieder die omwille van de werf binnen de werfzone aanwezig is.</p> <p>* De preventiemaatregelen worden immers opgesteld ter bescherming van iedereen. Er is dus geen reden om een onderscheid te maken tussen de verschillende aanwezigen. Aanwezigen die zich niet aan de regels houden, brengen niet alleen zichzelf in gevaar, maar zorgen ook voor een demotivatie van anderen. Een ongeval treft ook een grotere groep dan enkel het slachtoffer. Familie, vrienden, partner, kinderen, ... worden ook getroffen bij een ongeval. Een "eigen risico" bestaat bijgevolg niet op vlak van veiligheid.</p>
13 Gebruik van alcohol, drugs of medicatie	Vormen van gevaar voor zichzelf en anderen	<p>* De aanwezigheid en het gebruik van alcohol en drugs zijn verboden op de werf. Indien de werkgever of opdrachtgever dranken wenst te voorzien als gebaar voor de arbeiders, dienen deze dranken niet-alcoholisch te zijn. Als de opdrachtgever zelf alcohol wil nuttigen, is dit ten sterkste af te raden en dienen voorraden in elk geval buiten de werfzone bewaard te worden.</p> <p>* Medicatie mag enkel gebruikt worden volgens de voorschriften. Bij twijfel dient een apotheker of arts geconsulteerd te worden. Bij zware medicatie kan het nuttig zijn om ook de bedrijfsarts hieromtrent te contacteren en overleg te plegen over aangepast werk. Wijzelf dienen hiervan niet op de hoogte gesteld te worden, dit valt strikt onder de privacy.</p>
14 A WERFINRICHTING		
14 Werfinrichting, basis hygiëne	Werken in onhygiënische omstandigheden	<p>* plaatsen van werfkeet (refter), afgescheiden van materiaalopslag en werkposten</p> <p>* plaatsen van werf toilet met stromend water om handen te wassen, ...</p>
14 Werfafsluiting	Toegang tot de werf door onbevoegden	<p>* Een gepaste werfafsluiting voorzien.</p> <p>* Opschrift met uitdrukkelijk toegangsverbod dient aangebracht</p> <p>* Afsluiting mag geen risico's vormen voor derden</p>
15 A ALGEMENE RISICO'S VERBONDEN AAN WERKEN:		
15 Vorming van stof door afbraak, slijpen, breken, ...	Gezondheidsproblemen door inademing stof	<p>* Verplichte toepassing van minimaal 1 van de 4 volgende preventiemaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Afscherming met doeken of zeilen * Beneveling van de werklocatie / werkzone * Bevochtiging ter hoogte van de apparatuur * Rechtstreekse stofafzuiging op de apparatuur
30 ASBEST:		
30 Asbest: Eenvoudige handelingen	Vorming van kankers op lange termijn. Milieuvervuiling - omgeving.	<p>* Volledige werkzone afbakenen met linten + vermelding risico "asbest"</p> <p>* Dragen van de nodige PBM's: asbestpakken,</p>

		<p>stofmasker P3, wegwerphandschoenen, veiligheidsschoenen.</p> <ul style="list-style-type: none"> * opleiden personeel "eenvoudige handelingen", met jaarlijkse herhalingsplicht. * Fixeren van de asbesttoepassing, om verdere verspreiding tegen te gaan. * Stofvorming ten koste van alles voorkomen. * Uitvoeren van de nodige luchtmetingen. Bij overschrijden van de normen, moet men de werken onmiddellijk stilleggen en bijkomende maatregelen treffen. * Voorzichtig verwijderen van de asbesttoepassing. Zeker niet breken, slijpen, boren of andere snel ronddraaiende machines gebruiken. * Asbest onmiddellijk en voorzichtig in de gepaste zak of container met bigbag plaatsen. * Na het vullen de zakken of bigbags dubbel afsluiten. * Asbestzakken of bigbags enkel gebruiken voor asbestafval. Niet gebruiken voor gewoon afval, om misverstanden te vermijden. * De scheiding tussen asbesthoudend en asbestvrij moet onmiddellijk gebeuren. Elke extra manipulatie moet vermeden worden. * Na de werken: attesten bezorgen van afgevoerd asbest. Het werfadres moet duidelijk in het attest vermeld staan. (niet nadien bijgeschreven) * Na de werken: vrijgave attest; aanpassing van de asbestinventaris. Indien al het asbest weg is: bevestiging dat de zone asbestvrij is. * Metingen: minimaal 1; minstens wekelijks te herhalen op de meest kritische locatie. Rapporten direct bezorgen aan de veiligheidscoördinator.
32 COVID 19		deel van preventiemaatregelen opgesteld door de overheid cfr. MB van 23 maart 2020
32 Covid 19 Vervoer naar de werf	COVID 19 besmetting	<p>1 persoon per voertuig. Meer, minimaal op 1,5 m of gescheiden door een scherm. Voertuig met meerdere banken, 1 pers per bank, 1,5 m gescheiden van elkaar. Draag allen gepaste mondkmaskers. Ontsmet alle handgrepen bij vertrek thuis en vertrek op de werf.</p>
32 Covid 19 Werfactiviteiten	COVID 19 besmetting	

		<p>Social Distancy. Hou geen vergadering met meerdere personen op de werf, of in open lucht met voldoende afstand. Respecteer de regels rond Social Distancy en houd 1,5 m afstand van elkaar bij het werk en elke communicatie. Zo veel mogelijk in kleine teams (2 pers) werken. Werk met eigen materieel, bij doorgeven is ontsmetten de regel. Geef geen telefoon of GSM door aan collega's. Pas de arbeidsmiddelen aan om de afstand te vergroten tussen elkaar. Eten doe je in open lucht op afstand of in de camionette 1 persoon tegelijkertijd. Eten in de schafkeet, overleg met werfleiding om dit in schiften te doen. Tafels en stoelen reinigen, ruimte voldoende ventileren. special aandacht aan het ontsmetten van sociale voorzieningen, voertuigen, toegangen, ... Was regelmatig je handen met zeep. Gebruik papieren zakdoekjes, en gooi het in een afsluitbare vuilbak Heb je geen zakdoek bij de hand, hoest of nies in uw elleboog Heb je koorts, bel de huisarts Heb je een (milde) hoest en ademklachten: bel je huisarts.</p>
32 Covid 19, werkzaamheden binnen in niet-bewoonde gebouwen en woningen	COVID 19 besmetting	<p>Alleen werken Indien niet mogelijk draag gepaste mondkmaskers. Wanneer er naast elkaar gewerkt wordt, zijn wegwerphandschoenen en wegwerpkledij aangewezen.</p>
32 Covid 19 Meerdere aannemers op de werf	COVID 19 besmetting	<p>Er dienen goede afspraken gemaakt te worden wie welke werken, uitvoert en waar. De vorige regels blijven ook hier geldig. De werfleiding moet er zich van vergewissen dat elkeen, ook de niet Nederlandstaligen deze instructies begrepen hebben. De werfleiding moet zijn verantwoordelijkheid nemen en beslissen of bepaalde activiteiten kunnen behouden blijven of niet.</p>

3.1.4. Werken aan nutsleidingen in opdracht van het Agentschap Infrastructuur

Specifieke risico's en preventiemaatregelen als aanvulling op de risico-inventarisatie

In te vullen door coördinator-ontwerp en aan te vullen door coördinator-verwezenlijking

NVT

4 **BOUWPLAATSREGLEMENT** (SVGP - 4.2)

Specifieke omschrijving indien van toepassing in te vullen door coördinator-ontwerp en aan te vullen door coördinator-verwezenlijking

1. INLEIDING

Elke onderneming en elke zelfstandige die op de bouwplaats werken uitvoert en/of laat uitvoeren, en ieder persoon die op de bouwplaats aanwezig is, moet dit bouwplaatsreglement naleven.

Het reglement alsook de daaruit vloeiende verplichtingen beogen de coördinatie van de veiligheid, de gezondheid, de hygiëne en het milieu op de bouwplaats.

Elke onderneming (aannemers, onderaannemers, zelfstandigen of leveranciers) moet er zelf voor zorgen dat zijn personeel en eventuele bezoekers in kennis worden gesteld van het reglement en moet de toepassing ervan opleggen.

Op verzoek van de leidend ambtenaar, zijn gemachtigde of de coördinator-verwezenlijking moet elke aannemer het bewijs leveren dat zijn werknemers en die van zijn onderaannemers behoorlijk en tijdig ingelicht werden over de inhoud van de V&G-plannen die hen specifiek aanbelangen.

Toepasselijke wetgeving

Dit reglement doet geen afbreuk aan de verplichtingen die voortvloeien uit de bepalingen van:

- De Wet op het Welzijn (dd. 04.08.96) en haar uitvoeringsbesluiten;
- Het KB tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (K.B. van 25.01.01 incl. latere wijzigingen);
- De wetten en reglementen van toepassing in België op het gebied van arbeidsveiligheid en milieu op datum van de uitvoering van het werk;
- De voorschriften van de CODEX over welzijn op het werken, het AREI en de resterende bepalingen volgens het ARAB;
- De van toepassing zijnde milieuvoorschriften (bv.VLAREM, ...);
- De collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's);
- De wet op de overheidsopdrachten.

Aanmelding

Geen enkele persoon vreemd aan de bouwheer, bouwdirectie, betrokken ondernemingen mag de bouwplaats betreden zonder zich eerst bij de bouwplaatsverantwoordelijke aan te melden of zich door een afgevaardigde van een betrokken onderneming te laten vergezellen.

Bezoekers aan de bouwplaats zijn eveneens verplicht veiligheidsschoenen en een veiligheidshelm te dragen.

Personen die het bouwplaatsreglement niet naleven en/of zich niet kunnen identificeren, zullen onherroepelijk van de werf gezonden worden.

. ORGANISATIE VEILIGHEID EN GEZONDHEID (V&G)

- De veiligheidscoördinator-verwezenlijking heeft de leiding over de coördinatie van de veiligheids- en gezondheidsaspecten voor het geheel van de werkzaamheden.
- Elke onderneming moet vooraleer met de werken te starten zijn V&G-plan tijdens een geplande introductievergadering met de veiligheidscoördinator-verwezenlijking bespreken. Pas na overleg en goedkeuring mogen de werken worden aangevat.
- De uitvoerende partijen verbinden zich ertoe aanwezig te zijn op de coördinatie-vergaderingen V&G voorgezeten door de veiligheidscoördinator-verwezenlijking.
- Elke onderneming is verplicht een veiligheidsverantwoordelijke aan te duiden die

gedurende de werkzaamheden op de bouwplaats aanwezig is.

- Elke onderneming voorziet, voor al haar personeel, in het houden van veiligheidsvergaderingen, Hierin worden specifieke veiligheidsitems besproken (Toolbox-meeting).
- Elke onderneming verklaart dat de werknemers de nodige opleiding/beroepservaring en lichamelijke geschiktheid bezitten om de hen opgelegde taken (incl. verantwoordelijkheden in veiligheidsfunctie) uit te voeren en het bijhorend materieel te gebruiken en te bedienen op volstrekt veilige wijze. Op vraag van de veiligheidscoördinator legt zij de nodige stukken ter staving voor.
- De personeelsleden van de aannemers mogen slechts aangetroffen worden op de voor hen voorziene werkplaatsen.
- Werkplanning: Het opstellen en opvolgen van een gedetailleerde planning is een wezenlijk instrument voor de organisatie van een veilige werkplaats. Dit zal het onderwerp uitmaken van een verdere analyse en bespreking inzake veiligheid en gezondheid. De aanwezigheid van derden en de uitvoering in verschillende fases vraagt extra aandacht, ook bij de opmaak van de planning.
- De leidend ambtenaar of zijn gemachtigde en de coördinator-verwezenlijking heeft steeds het recht (en zelfs de plicht) de werkzaamheden te controleren. Hij kan eveneens te allen tijde de nodige documenten opvragen waaruit blijkt dat het materieel en het materiaal voldoen aan de voorschriften. De coördinator-verwezenlijking informeert de leidend ambtenaar (of zijn gemachtigde) over onveilige situaties. De leidend ambtenaar kan steeds onveilige werken doen stopzetten zonder dat de aannemer enige schadevergoeding kan eisen. Enkel in bedreigende omstandigheden (als zich levensbedreigende situaties voordoen), en liefst na telefonisch overleg met de leidend ambtenaar, kan ook de coördinator-verwezenlijking de werken doen stoppen.
Alle aanvullende werkzaamheden die, in opdracht van de leidend ambtenaar of zijn gemachtigde, nodig zijn om de veiligheids-, gezondheids- of de milieureglementering na te leven, worden uitgevoerd op kosten van de aannemer die in gebreke wordt gesteld.

3. EHBO EN NOODPROCEDURES

- Van elk arbeidsongeval, incident of schadegeval moet de dag van het voorval een melding en een onderzoeksrapport aan de veiligheidscoördinator-verwezenlijking overhandigd worden. Bij elk “ernstig” arbeidsongeval komt de veiligheidscoördinator ter plaatse. Hij initieert het arbeidsongevalonderzoek tesamen met de betrokken preventiediensten conform de wettelijke bepalingen.
- Elke onderneming rust zijn lokalen uit met de wettelijke voorzieningen inzake brandblussers en EHBO-materiaal.
- Op de bouwplaats is ten minste 1 EHBO-hulpverlener permanent aanwezig.

Interne hulp

- De aannemer(s) moet(en) ervoor zorgen dat bij iedere werkploeg per locatie minstens één gebrevetteerde hulpverlener (conform CODEX, boek I – titel 5, hfdst. I, art. 1.5-1,1°) aanwezig is. Voor werkgroepen groter dan 10 personen is er per 10 werknemers één gebrevetteerde hulpverlener aanwezig. De hoofdaannemer moet erop toezien dat iedere onderaannemer deze regelgeving naleeft of hierover afspraken gemaakt heeft met de hoofdaannemer bij gemeenschappelijke hulpverlening. Tevens stelt hij een lijst op met de namen van alle eerste hulpverleners op het terrein. De geactualiseerde lijst is ter beschikking in het lokaal voor EHBO. Deze namen zullen kenbaar gemaakt worden aan iedere werknemer op de bouwplaats.
- De interne hulpdienst zal steeds de eerste hulp moeten verlenen bij een ongeval. Bijgevolg

wordt die dienst onmiddellijk van zijn normale taak ontheven om hulp te kunnen bieden bij een arbeidsongeval.

EHBO-uitrusting

Volgende minimumvoorschriften zijn verplicht:

Bij ieder werk (hoe klein ook) moet minimum volgende EHBO-uitrusting aanwezig zijn:

- 1 draagberrie (zo nodig verplaatsbaar d.m.v. hijsriemen)
- 2 stoffen dekens
- 2 aluminiumfolie dekens
- 2 verbandkoffers

De inhoud van de verbandkoffers is afgestemd op de specifieke werkbehoeften. De samenstelling van deze verbandkoffers gebeurt in overleg met de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en het Comité PBW van de betrokken aannemer.

Deze verbandkoffers worden regelmatig door de aannemer gecontroleerd en aangevuld met de ontbrekende materialen of producten waarvan de gebruiksdatum is verstreken.

Voor mobiele werkplaatsen worden deze verbandkoffers meegenomen in de wagens. De werknemers worden hiervan op de hoogte gebracht.

De noodzaak voor het inrichten van een afzonderlijk EHBO-lokaal wordt voorgeschreven door de coördinator-verwezenlijking (zie SVGP, hfdst. 4.5.2.)

Externe hulp

Bij nood	<ul style="list-style-type: none"> - 100 bellen (GSM 112); Een juiste plaatsbeschrijving en een omschrijving van de ernst van het ongeval steeds doorgeven aan de externe hulpdiensten. - interne hulpdiensten alarmeren; - zo nodig het antigifcentrum waarschuwen : 070/245 245; - werfleiding en opdrachtgever (leidend ambtenaar of zijn vertegenwoordiger) waarschuwen
----------	---

Vóór de aanvang van de werken brengt de (hoofd)aannemer zijn werknemers op de hoogte van de naam en het telefoonnummer van de huisarts, die zijn praktijk uitoefent in de onmiddellijke omgeving van de werken en die zij tijdens de werkuren kunnen raadplegen voor medische bijstand.

Procedure bij arbeidsongevallen

1. Vóór elk ingrijpen moet het nog bestaande gevaar worden uitgeschakeld (bvb. elektrische stroom, mogelijk vallende voorwerpen, e.d.)
2. Interne hulpdiensten en werfleiding worden gealarmeerd;
3. Het slachtoffer krijgt de best mogelijke zorgen toegediend van de hulpverleners;
4. Lichtgewonden kunnen vervoerd worden naar de ter beschikking zijnde huisarts of naar het algemeen ziekenhuis in de onmiddellijke omgeving;
5. Bij zwaargewonden worden de externe hulpverleners op de hoogte gebracht (zie "Externe hulp" hierboven). De externe hulpdiensten worden opgevangen bij de werftoegang, eventueel begeleid naar en geïnformeerd over het ongeval;
6. De volgende personen en instanties worden in kennis gesteld van zware of dodelijke arbeidsongevallen:
  - de familie van de gewonden;
  - de preventieadviseur van de hoofdaannemer;
  - de werkgever van het slachtoffer;

- de coördinator-verwezenlijking;
  - de leidend ambtenaar of zijn vertegenwoordiger;
  - de FOD WASO – Toezicht Welzijn op het Werk (adres en telefoonnummer: zie BVGP,)
  - het Ministerie van Economische zaken bij ongevallen met elektrische installaties onderhevig aan het AREI (adres en telefoonnummer: zie BVGP, hfdst. 2.3.8).
7. De preventieadviseur van de hoofdaannemer doet een ongevallenonderzoek en neemt de nodige maatregelen om herhaling van elk gelijkaardig ongeval te voorkomen.
  8. Alle arbeidsongevallen, evenals de voorgestelde maatregelen om gelijkaardige ongevallen te voorkomen, worden geregistreerd in het coördinatiedagboek.
  9. De aangifte van het arbeidsongeval gebeurt door de betreffende werkgever van het slachtoffer overeenkomstig de wettelijk regelgeving.

De procedure bij arbeidsongevallen wordt kenbaar gemaakt aan alle werknemers. Ze wordt tevens geafficheerd in het EHBO-lokaal, de personeelskeet of ter beschikking gesteld aan de werknemers van mobiele werven.

4. BESLOTEN RUIMTE

schachten, collectoren kunnen een reëel risico betekenen vanwege :

- de moeilijke toegang en moeilijke redding van personen in nood
- valrisico voor personen en van voorwerpen
- mogelijke slechte atmosfeer (zuurstoftekort, toxische gassen en explosieve dampen)
- geen direct contact vanwege afgezonderd werk en moeilijke verwittiging bij incident
- mogelijk contact met ongedierte en biologische agentia

De te nemen preventiemaatregelen dienen te voorzien in respectievelijk:

- permanente en gegarandeerde ventilatie met verse ademplucht
- controle van de atmosfeer door een permanente/periodieke detectie
- collectieve voorzieningen voor een veilige betreding (verlichting, trap, lift, ladder...)
- organisatorische en praktische maatregelen gericht op controle en alarmering in nood
- een snelle en efficiënte evacuatie in functie van de risico's en omstandigheden
- individuele voorzieningen i.f.v. :
  - eerste lijnsredding (zuurstof producerend zelfredmiddel)
  - valrisico en evacuatie (harnasgordel, helm, lamp)
  - vluchtroute (levenslijn)
  - alarmering bij slechte atmosfeer (gasetectie)
  - ademplucht ivf de evacuatietijd (vluchtmasker)
  - biologische agentia (handschoenen, laarzen, kledij)

De betreding van deze ruimten maakt deel uit van een door de aannemer opgestelde risico-analyse en uitgewerkte preventiemaatregelen.

6. PBM (persoonlijke beschermingsmiddelen)

- Het dragen van PBM conform de geldende wetgeving (K.B. dd. 31.12.92) is op de bouwplaats voor IEDEREEN verplicht.
- Elke onderneming moet aangepaste PBM ter beschikking stellen voor haar personeel en/of bezoekers. Zij moet eveneens toezien op het gebruik ervan en zorgen voor het onderhoud en vernieuwing te gepaste tijde.
- De werknemers moeten, overeenkomstig hun opleiding en de gegeven instructies, op de juiste wijze gebruik maken van de PBM en ze na gebruik weer opbergen.
- Gezien hun voorbeeldfunctie betreffende het preventiebeleid is het essentieel dat het leidinggevend personeel van elke aannemer, de vertegenwoordigers van het studie bureau

en van de bouwheer en hun aanwezige bezoekers steeds PBM dragen en promoten. De hoofdaannemer zorgt steeds voor een tiental reservehelmen voor tijdelijk gebruik door personen die de werf moeten betreden en zelf over geen helm beschikken (bezoekers, vrachtwagenbestuurders, ...).

- In welomschreven omstandigheden, waar het risico op kleine vallende voorwerpen of hoofdkwetsuren praktisch uitgesloten is, kan afgeweken worden van de verplichting tot helmdracht. Dit kan dan slechts na gemotiveerd voorstel van de algemene aannemer en mits schriftelijke toestemming van de bouwdirectie en advies van de veiligheidscoördinator.
- Voor wegenwerken is het dragen van signaalkleding verplicht, behalve op afgesloten bouwplaatsen waar het verkeer (ook het interne werfverkeer) geen enkele hinder vormt voor de werknemers. De gebruikte signaalkleding voor wegenwerken is van het type “**hoog risico – klasse 3**” volgens de norm **EN ISO 20471** (zie SVGP, bijlage 6. 1.)

7. CBM (collectieve beschermingsmiddelen)

- Ter voorkoming van arbeidsongevallen moet elke onderneming waar nodig CBM voorzien. De keuze wordt bepaald op basis van de preventieprincipes van de welzijnswet art. 5 §1 waarin ondermeer de voorkeur wordt gegeven aan collectieve bescherming i.p.v. persoonlijke bescherming.
- Het plaatsen en/of wegnemen van CBM wordt geregeld in samenspraak met de werfleiding en veiligheidscoördinator-verwezenlijking. Geplaatste CBM 's mogen nooit verwijderd worden zonder dat vervangende of definitieve beschermingen worden aangebracht.
- De wegen, doorgangen, trappen, eventuele vluchtwegen e.d. moeten te allen tijde vrij zijn van obstakels en hindernissen. Soepele leidingen en kabels mogen de doorgang niet belemmeren. Voor wegeniswerken moeten ook de doorgangen naar particuliere woningen voldoende ruim zijn en gevrijwaard blijven van obstakels. Voor tijdelijke volledige afsluiting (bvb. bij aanleg van rioleringen) van de doorgang naar particuliere eigendommen worden de bewoners, 24 uur vóór die werken gewaarschuwd.
- Elke gevaarlijke of ongezonde situatie, vastgesteld door de leidend ambtenaar, zijn gemachtigde of de coördinator-verwezenlijking, wordt vermeld in het coördinatiedagboek en wordt onmiddellijk verholpen.
- Bedrijfsvoertuigen zijn verplicht uitgerust met een zichtveldverbeterend systeem – zie SVGP, bijlage 6.2.
- Bedrijfsvoertuigen en werfmachines zijn verplicht uitgerust met een akoestisch achteruitrijsignaal (conform CODEX, boek III, titel 6, art. III.6-2, 11° en bijlage III.6-7) teneinde aanrijdingen op de werf te voorkomen.

ORDE EN NETHEID

- Elke onderneming moet minstens dagelijks zijn werkposten opkuisen en het afval afvoeren. De veiligheidscoördinator kan, op kosten van de onderneming die in gebreke blijft, de opdracht geven aan derden om de werkposten op te ruimen.
- De wegen, doorgangen moeten te allen tijde vrij zijn van obstakels en hindernissen. Soepele leidingen en kabels mogen de doorgang niet belemmeren. Kruisen zij een doorgang, dan worden zij beschermd tegen beschadiging.
- Materialen moeten ordelijk en stabiel, beveiligd tegen weersinvloeden, in afspraak met de veiligheidscoördinator, in de voorziene zones gestapeld worden.
- Indien een aannemer specifieke bevuiling of schade toebrengt, moet hij zelf de nodige reiniging of herstel zonder uitstel uitvoeren. De hoofdaannemer reinigt regelmatig de gemeenschappelijke toegangswegen, voetpaden, openbare weg of herstelt eventuele beschadigingen.
- Lokalen, kantoren, sanitair, refters worden steeds proper en net gehouden.

9. MILIEU

- Het verbranden van afval is op de bouwplaats verboden.
- Het verwijderen van afval en/of verpakkingen gebeurt volgens de procedure opgenomen in het veiligheidsplan.
- Maatregelen dienen genomen te worden tegen bezoedeling van bodem, lucht en water.

10. BOUWPLAATSINRICHTING

- Het werfinstallatieplan ligt ter inzage in het V&G-plan op de bouwplaats. Het vermeldt ten minste volgende gegevens:
  - toegangen, wegen, rijrichting en parkeerruimte;
  - zones voor gezondheidsinrichtingen, stockage materieel, werkplaatsen...;
  - opgestelde elektrische verdeelborden;
  - EHBO-post.
- Elke onderneming is verplicht voor zijn werknemers de wettelijk voorziene gezondheidsinrichtingen ter beschikking te stellen (C.A.O. van 10/2/2005 – Codex Boek III Arbeidsplaatsen – Titel 1 Basiseisen – Hoofdstuk VI – Sociale voorzieningen) en deze dagelijks te onderhouden.
- Maaltijden mogen enkel in de daartoe voorziene inrichtingen worden gebruikt.
- Het gebruik van de werfinrichting van de algemene aannemer is in principe verboden voor derden tenzij onderling schriftelijk overeengekomen.
- Het opstellen van werfburelen, refters, kleedkamers, sanitaire installaties, opslagplaatsen, ... mag enkel conform het werfinstallatieplan en in overleg met de werfleiding / veiligheidscoördinator gebeuren.
- Iedere wijziging van het werfinstallatieplan dient door de aannemer te worden besproken op de werfvergadering.

11. ELEKTRISCHE INSTALLATIE

- De elektrische installatie zal door een Erkende Dienst voor Technische Controle gekeurd worden conform het A.R.E.I.
Een inbreukloos verslag dient aan de veiligheidscoördinator voorgelegd te worden.

Enkel soepele elektrische kabels van het industriële type zijn toegelaten op de werf (AREI art. 95.04); o.a. geharmoniseerde kabels H07 RN-F (met polychloropreen buitenmantel) zoals het type CTBM-N of evenwaardig, met uitsluiting van het type VTMB (met PVC buitenmantel).

- De hoofdaannemer of algemene aannemer installeert en onderhoudt de gemeenschappelijke elektrische installatie. Het gaat daarbij om de aansluiting op het net, de plaatsing van een hoofdverdeelkast en van een aantal werfkasten.
- Verdeelborden moeten steeds gesloten blijven. Het aansluiten kan enkel met aangepaste stekkers. Alle verbindingen (stekker/stopcontact) moeten geschikt zijn voor gebruik in vochtige omstandigheden, minimum IP44.
- Kabels moeten steeds opgehangen en/of afgeschermd worden tegen mogelijke beschadiging.
- Verdeelstekkers en tafelcontactdozen zijn verboden. Beschadigde kabels moeten onmiddellijk buiten gebruik gesteld worden.
- Elke onderneming staat zelf in voor de verlichting van haar werkposten. Deze verlichting moet uitgevoerd worden volgens de geldende wetgeving. De veiligheidscoördinator geeft

advies over de algemene en eventuele noodverlichting.

- Werken aan elektrische installaties dient bij voorkeur te gebeuren buiten spanning. Werkzaamheden onder spanning mogen alleen uitgevoerd worden wanneer de installatie aan de nodige vereisten voldoet en wanneer veiligheids-, dienst- of exploitatienoodwendigheden dit noodzakelijk maken. Werken in de nabijheid van onder spanning staande installaties vragen specifieke beschermingsmaatregelen.

12. ARBEIDSMIDDELEN (machines, gereedschap, materiaal, ...)

- Enkel elektrisch materieel conform het A.R.E.I. mag op de bouwplaats aanwezig zijn en aangesloten worden op de daartoe voorziene verdeelborden.
- De arbeidsmiddelen moeten geschikt zijn voor het uit te voeren werk en regelmatig gekeurd worden door een bevoegd persoon zodat bij het gebruik de veiligheid en gezondheid steeds gewaarborgd zijn. Op vraag van de veiligheidscoördinator moeten de gebruiksaanwijzingen, veiligheids- en gezondheidsinstructies, indienststellingsverslagen, periodieke en andere keuringen,... kunnen voorgelegd worden.
- Alle vrachtwagens die op de bouwplaats gebruikt worden door de aannemers, onderaannemers of zelfstandigen moeten voorzien zijn van een zichtveldverbeterend systeem (zie SVGP, bijlage 6.2) én een akoestisch achteruitrijsignaal (conform CODEX, boek III, titel 6, art. III.6-2, 11° en bijlage III.6-7). Dit geldt evenzeer voor eventueel op de werf ingezette landbouwtractoren (bvb. voor grondverzet).
- Heftoestellen:
  - Alle heftoestellen en hijstoebehoren, evenals grondverzetmachines die gebruikt worden om lasten te hijsen, die op de bouwplaats binnengebracht worden moeten voorzien zijn van een geldig keuringsattest. Dit moet op eenvoudig verzoek aan de veiligheidscoördinator of werfleiding worden voorgelegd.
  - Bij gebruik van meerdere heftoestellen met overlappende giek moet, in overleg met de veiligheidscoördinator, een gebruiksaanwijzing opgesteld worden i.f.v. de eventuele technische beveiligingen die voor de kraanwerking werden ingesteld.
- Bij gebruik van arbeidsmiddelen van derden is DE GEBRUIKER verantwoordelijk voor de veiligheid.
- Ladders zijn steeds in goede staat (zonder beschadigingen), stabiel en uitgerust met aangepaste anti-slip voorzieningen. Zij worden opgesteld op een goede, stevige ondergrond. Zij worden steeds vastgemaakt wanneer zij dienst doen als toegangsladder of wanneer de ladder 25 of meer sporten telt.
- Stellingen:
  - Elke stelling vanaf 2m hoog moet voorzien zijn van leuning, tussenleuning en plinten. De werkvloer moet aaneensluitend zijn d.w.z. zonder gevaarlijke ruimten tussen de planken en de leuning en voldoende stevig, rekening houdende met de lasten.
  - De toegang tot de werkvloeren gebeurt door middel van trappen(torens) of ladders.
  - Stellingen dienen door een bevoegd persoon te worden nagezien na opbouw, ten minste eens per week, na langdurige onderbreking der werkzaamheden en telkens de stabiliteit of de weerstand in gevaar zou kunnen gebracht geweest zijn.
  - Voor stellingen hoger dan 8 m of voor stellingen blootgesteld aan buitengewone krachten moeten de nodige berekeningsnota's voorgelegd worden aan de veiligheidscoördinator.

13. GEVAARLIJKE PRODUCTEN

- In de eerste plaats moet men er zeker van zijn dat er voor dezelfde toepassing geen minder

gevaarlijke producten met evenwaardige eigenschappen bestaan.

- Alle producten op de bouwplaats moeten reglementair geëtiketteerd zijn. Het gebruik van brandbare, toxische of andere gevaarlijke producten moet in het V&G-plan vermeld staan.
- Het stockeren van producten en verwijderen van de verpakkingen van deze gevaarlijke producten dient volgens de geldende milieuwetgeving te gebeuren.
- De inplanting van de voorraadplaatsen en de brandbestrijdingsmiddelen zal gekozen worden op basis van de aard van de aanwezige producten. De hoofdaannemer of algemene aannemer voorziet op zijn werfinrichtingsplan in een zone voor de opslag van gevaarlijke producten. De omheining daarrond bestaat uit twee meter hoge verplaatsbare draadhekkens met de nodige pictogrammen met rook- en vuurverbod. Elke aannemer zorgt in die zone voor de reglementaire opslag van zijn producten met zo nodig extra signalisatiepictogrammen, aangepast aan de eigenschappen van de stoffen.
- De opslagplaatsen van ontvlambare producten en materialen, van welke aard ook, moeten zorgvuldig uitgekozen worden. Dat wil zeggen dat ze zo ver mogelijk van de arbeidsplaatsen moeten liggen, vooral als er werkzaamheden worden uitgevoerd die een zeker brandrisico inhouden (bijvoorbeeld laswerken).
- De opslagplaatsen voor ontvlambare producten worden voorzien van een afscherming (beschutting) tegen rechtstreeks zonlicht.
- Gasflessen worden rechtop staand en vergrendeld tegen vallen opgeslagen, eveneens buiten het bereik van rechtstreeks zonlicht.
- Een lijst met de opgave van de aanwezige gevaarlijke stoffen en hoeveelheden steeds aanwezig te zijn op de werf.
- Een kopie van de veiligheid- en gezondheidssteekkaart (MSDS-fiche) van de gebruikte producten moet aan de veiligheidscoördinator op eenvoudig verzoek voorgelegd kunnen worden.
- Indien werken worden uitgevoerd waarbij schadelijke of hinderlijke dampen/gassen vrijkomen, moet dit gemeld worden in het V&G-plan. Met de veiligheidscoördinator worden maatregelen afgesproken om de dampen/gassen op een doeltreffende manier af te voeren (afzuiginstallatie, ...).
- Bij een interventie van de brandweer moet de opslagplaats van de bovenvermelde producten en de hoeveelheid dadelijk en spontaan worden meegedeeld. Daarom is ook een correct plan van de werfinstallatie onontbeerlijk.

14. VERGUNNINGEN

Werfsignalisatie

De hoofdaannemer moet steeds een vergunning aanvragen voor het plaatsen van de werfsignalisatie. Die vergunning moet steeds, samen met het werfsignalisatieplan aanwezig zijn op de werf.

15. AANWEZIGHEIDSREGISTRATIE OP BOUWWERVEN > 500.000 EURO

Sinds 1 april 2014 is het verplicht om de aanwezigheden van actieve werknemers op bouwwerven >500.000 euro te registreren. Deze verplichting heeft als doel om de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te verbeteren en om in te gaan tegen oneerlijke concurrentie.

Wie moet zich registreren :

- Werknemers van de aannemers inclusief onderaannemers die deelnemen aan de bouwwerken (excl. leveringen)
- Veiligheidscoördinator (ontwerp + verwezenlijking)
- Leidend ingenieur (intern+extern)= de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering

- Werftoezichter (intern+extern)
- Automatisatie (intern+extern)
- Labopersoneel voor installaties van meettoestellen (excl. levering)

De registratie kan dag per dag of voor meerdere dagen gedaan worden alvorens de betrokken werknemer begint te werken. De werfregistratienummers dienen op een goed zichtbare plaats uitgehangen te worden.

5. WERFSIGNALISATIE (SVGP - 4.3)

Specifieke omschrijving indien van toepassing in te vullen door coördinator-ontwerp en aan te vullen door coördinator-verwezenlijking

Tijdens de werken zijn strikte wegbewijzeringen noodzakelijk. Deze dienen ten allen tijde juist en volledig te zijn.

Signalisatie bij de verschillende faseringen

Nabijheid van station en scholen

Nabijheid van woningen en handelszaken

De aannemer dient gedurende de gehele termijn der werken de nodige signalisatie te voorzien overeenkomstig het MB van 07/05/1999, het MB van 11/10/1976, de algemene omzendbrief nopens wegsignalisatie (deel V, rubriek 3 t/m 6), het SB 250, hfdst. 10-3 en **dienstorder MOW/AWV/2018/10** (werfsignalisatie 2^e categorie).

De te plaatsen werfsignalisatie, rekening houdend met aard en locatie van de werken, betreft :

- werfaankondigingsborden
- omleidingssignalisatie
- afbakeningssignalisatie (bakens type Ia2, Ib2 en Ic + hekken/afsluitbarelen)
- gele borden met aanduiding grotere verkeershinder

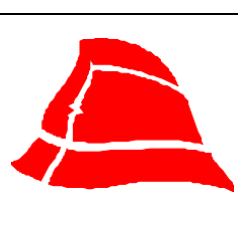
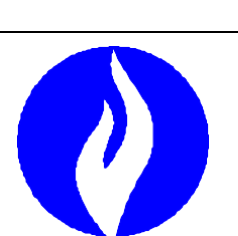
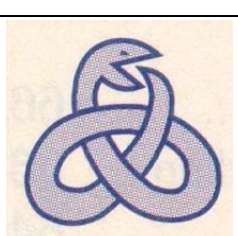
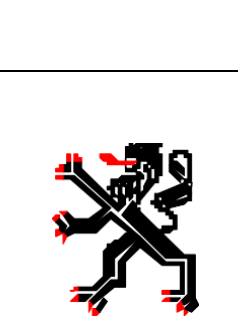
De aannemer is gehouden de nodige toelating(en) te vragen t.b.v. het plaatsen van werfsignalisatie. Deze toelating dient steeds op de werf aanwezig te zijn.

Eventuele vaste signalisatie welke strijdig is met de aangebrachte werfsignalisatie dient tijdelijk te worden afgedekt.

De aannemer dient er tevens voor te zorgen dat zijn werknemers en deze van de eventuele onderaannemers steeds de nodige signalisatiekledij dragen conform het KB van 11/01/1999 en de bepalingen van bijlage 6.1 van SVGP. Voor werken in de nabijheid van de spoorweg is GELE kleur verplicht.

Ingeval de werken worden uitgevoerd door > 1 aannemer, m.a.w. met inzet van onderaannemer(s) dient een afschrift van (het) signalisatieplan(nen) incl. vergunning(en) te worden overgemaakt aan de veiligheidscoördinator-verwezenlijking.

6. EHBO EN NOODPROCEDURES (SVGP - 4.4)

UITHANGFICHE NOODOPROEPNUMMERS		
	<p><u>MEDISCHE SPOEDDIENST</u></p> <p>tel. 100 GSM 112</p>	<p>Vermeldt: referentiepunt en straatnaam de aard van de verwondingen of het slachtoffer ademt of het slachtoffer hartslag heeft de naam van uw firma en eigen naam bij levensgevaar bijstand MUG vragen</p>
	<p><u>ZIEKENHUIS MET URGENTIEDIENST</u></p> <p>Chirec – Delta Ziekenhuis Triomflaan 201 1160 Oudergem 02/434.81.11</p>	<p>Maximaal beroep doen op de dienst 100 voor vervoer van een gekwetste, gezien risico van shock tijdens vervoer</p>
	<p><u>HUISARTS</u></p> <p>Te bepalen door aannemer</p>	<p><u>OOGARTS</u></p> <p>Te bepalen door aannemer</p>
	<p><u>BRANDWEER</u> noodoproepen</p> <p>Vlaams-Brabant West – Post Zaventem</p> <p>Leuvensesteenweg 550 1930 Zaventem 02/711.20.20</p>	<p>Vermeldt: de plaats van de brand en punt waar de brandweer wordt opgewacht de aard van de brand (gas, vloeistof, de omvang, de beschikbaarheid van bluswater de aanwezigheid van gewonden</p>
	<p><u>POLITIE</u></p> <p>tel. 101 algemeen nummer</p>	<p><u>POLITIEDIENSTEN</u> (dag en nacht)</p>
	<p><u>ANTIGIFCENTRUM</u></p> <p>070/245.245</p>	<p>Geen melk toedienen, melk is geen tegengif. Niet laten braken! Bel eerst. Spoel overvloedig met water na spatten van een schadelijke stof in de ogen of op de huid. Verlucht de ruimte goed als er irriterend of giftig gas is vrijgekomen.</p>
	<p><u>TOEZICHT WW</u></p> <p>Koning Albertstraat 16b 3290 Diest 02/233.41.90</p>	<p><u>Constructiv</u></p> <p>Theodoor Van Rijswijkplaats 8 bus 4 2000 Antwerpen 03/224 78 10 ant@constructiv.be</p>

ONGEVALLENINSTRUCTIEBLAD

1. WAT DOEN BIJ EEN ONGEVAL ?

- alle verder gevaar voorkomen;
- verzorgen van de gekwetste;
- paniek bij de andere werknemers vermijden;
- onderzoek naar de omstandigheden;
- zie procedure bij arbeidsongevallen (SVGP – 4.4.4)

2. ONGEVALLENRELAAS

- Naam slachtoffer : .....
- Adres slachtoffer : .....
- Functie slachtoffer : .....
- Werkgever : .....
- Adres werkgever : .....
- Plaats van het ongeval (werfadres) : .....
- Tijdstip van het ongeval : - datum : .....
- uur : .....
- Uitgevoerde opdracht op ogenblik van ongeval : .....
- Wie verleende de eerste hulp ? : .....
- Getuigen (naam + adres) : .....
- Plaats en aard van de verwonding (hoofd, arm, inwendig, ...) : .....
- Vervoer naar hospitaal ? ja neen
- zo ja : met ziekenwagen
- met voertuig werkgever
- uur van vertrek : .....
- Andere verzorging : gekwetste gaat naar ziekenhuis
- gekwetste gaat naar huisdokter
- verzorging alleen op de werf
- Tijdstip (datum + uur) van eventueel verwittigen :
- * familie van slachtoffer : .....
- * preventieadviseur : .....
- * de V&G-coördinator : .....
- * technische inspectie : .....
- Hoe gebeurde het ongeval ? : .....
- Mogelijke oorzaak van het ongeval : .....
- De werknemer moet ook zijn ziekenkas op de hoogte brengen
- Datum werkhervatting : .....

Ingevuld door (Naam + bedrijf + functie) : .....

Op datum van : .....

Handtekening : .....

Opmerking : *formulier te gebruiken voor ongevalsangifte (in bijzonder : ongeval met zelfstandige) en over te maken aan de preventie-adviseur van de betrokken onderneming + aan de veiligheidscoördinator.*

ONGEVALLEN INLICHTINGENBLAD

Datum : .....

Hoofdaannemer : .....

BETREFT : **ALLE** arbeidsongevallen overkomen aan de werknemers van de hoofdaannemer en zijn onderaannemers, leveranciers en bezoekers op de werf.

De ondergetekende .....
 verklaart dat tijdens de periode van ..... tot .....

1. Geen enkel arbeidsongeval gebeurde in het kader van de uitvoering van zijn contract.

Handtekening : .....

2. Volgende arbeidsongevallen zich voordeden :

Datum	Naam gekwetste	Werkgever	Afwezigheid	
			Van	Tot

Een kopij van elke ongevalsangifte wordt hierbij gevoegd.

Handtekening : .....

DIT INLICHTINGENBLAD DIEN TERUGBEZORGD AAN DE COORDINATOR-VERWEZENLIJING (MET KOPIJ AAN DE OPDRACHTGEVER) TEN LAATSTE OP HET EINDE VAN ELKE TUSSENTIJDSE VORDERINGSPERIODE

7. WERFINRICHTING EN ORGANISATIE (SVGP - 4.5)

Specifieke omschrijving indien van toepassing in te vullen door coördinator-ontwerp en aan te vullen door coördinator-verwezenlijking

WERFINRICHTING :

- De aannemer dient de beschikbaarheid van ruimte t.b.v. werfinrichting (werfkeet, sanitaire voorz., opslagzone, parking, ...) te onderzoeken en vóór de start der werken een voorstel van werfinrichting voor te leggen aan aanbestedende overheid en VC-verwezenlijking.
- In toepassing van de Welzijnswet (art. 22) treft de aannemer alle nodige maatregelen om de toegang van onbevoegden binnen de werkzone te voorkomen. Dit houdt in dat de werkzone dient te worden afgesloten / afgebakend met een aaneensluitende, voldoende stevige inrichting (metalen rasters cfr. SB250, hfdst. 10-3.10) voorzien van toegangsverbodssignalisatie.

WERFORGANISATIE :

- Werkvoertuigen :
Alle werkvoertuigen zijn verplicht uitgerust met **zichtveldverbeterend systeem** en **akoestisch achteruitrijsignaal**
- Openbare vervoersdiensten / hulpdiensten :
De aannemer is verplicht 7 dagen vóór de aanvang van de werken contact op te nemen met de belanghebbende vervoersmaatschappijen & hulpdiensten om verkeersregeling met invloed op het openbaar vervoer tijdens de werken te bespreken en dient de openbare vervoersdiensten & hulpdiensten tijdig van de aanvangsdatum van de werken te verwittigen.
- Opruimen werf :
De werf moet altijd proper zijn. Op eenvoudige vraag van de bouwheer of leidend ingenieur voorziet de aannemer nog diezelfde dag een bijkomende kuis- en zuigbeurt langs (delen van) de werf. Dit is een last van de aanneming.
- Veiligheidsorganisatie :
De aannemer is gehouden de richtlijnen van de veiligheidscoördinator-ontwerp en, in voorkomend geval (> 1 aannemer) de veiligheidscoördinator-verwezenlijking strikt op te volgen.
- Materieel
De opdrachtnemer zal er aandacht aan besteden enkel materieel te gebruiken dat aangepast is aan de lokale omgeving en de grootte van de opdracht. Hierbij gaat de aandacht vooral uit naar:
  - Grootte van het materieel;
  - Geluidshinder en trillingen;
  - Uitscheiding van uitlaatgassen;
  - Stofhinder, plasvorming of modderige toestanden;
  - Wendbaarheid;
  - Mogelijk risico voor de bevolking;
  - Mogelijk risico voor schade aan eigendommen;
- Klachten
  - 5.1. Personen met klachten worden aangeraden rechtstreeks contact op te nemen met de werfleiding. Elke klacht, mondeling of schriftelijk, moet binnen 24 uur worden doorgegeven aan de leidend ingenieur.

Communicatie :

De communicatieverantwoordelijke van de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen is verantwoordelijk voor de communicatie over het project. De CV bepaalt de communicatie-aanpak voor het project. De communicatieaanpak vormt het algemeen kader voor de uitvoering van de communicatie over dit project. Het bepaalt de doelstellingen van de communicatie, de doelgroepen en de timing van de communicatieacties gekoppeld aan de verschillende projectfasen.

In de communicatie over dit project doet de CV een beroep op een bereikbaarheidsadviseur (hierna: BA), die door AWV is aangesteld. De BA heeft als doel een brugfunctie te vervullen tussen de werf en de omgeving en heeft als taak noden en behoeften in de omgeving van de werf te capteren en te signaleren aan de bouwheer, te bemiddelen en mee na te denken over oplossingen die de bereikbaarheid van de omgeving tijdens de werken optimaal garanderen.

De BA zal in die hoedanigheid nauw samenwerken met de aanbesteder en de aannemer om tot constructieve, klantgerichte oplossingen te komen.

Dit is een opdracht met medefinanciers. Wat de projectcommunicatie betreft, ligt de leiding van de communicatie bij AWV en is de CV de eindverantwoordelijke.

In die hoedanigheid is de CV (of bij delegatie de BA) ook het enige aanspreekpunt voor de aannemer in verband met communicatie. De CV stemt de communicatie af met de andere medefinanciers.

Contactfiche werf:

De aannemer stelt een contactfiche op met alle telefoonnummers en contactgegevens van de medewerkers die verantwoordelijkheid dragen op de werf en bezorgt deze contactfiche aan de CV.

Werbbezoeken:

De aanbesteder kan werfbezoeken organiseren. De opdrachtnemer werkt hieraan actief mee en zorgt voor de veiligheid en de netheid van de werf. Een werfbezoek is voor maximaal tien werfbezoekers. Mits tijdige afspraken kan het aantal worden uitgebreid. De aannemer organiseert zelf geen werfbezoeken zonder de voorafgaandelijke toestemming van de aanbesteder.

7.1. Overzicht door aannemer(s) te leveren documenten

7.1.1. Bij offerte : invulformulier SVGP – bijlage 6.4

7.1.2. Vóór aanvang van de werken :

- afschrift voorafgaande kennisgeving
- goedgekeurd werfsignalisatieplan
- werfinstallatieplan
- verlichtingsplan (in geval van nachtwerk)
- VGP-(onder)aannemer(s)
- identificatieformulier aannemer
- identificatieformulier werfmaterieel aannemer
- lijst met namen eerste hulpverleners
- beschrijving van identificatie van arbeidsmiddelen
- planningsdocument(en)
- procedure voor afvoer afval/gevaarlijke producten

7.1.3. Tijdens uitvoering :

- keuring elektrische installatie
- totaalschema van stroomverdeling (elektrische installatie)
- (relevante) technische fiches
- planningsdocument(en) bij afwijken van initiële planning

Opleidingsattesten werfsignalisatie

Opmerking : *keuringsattesten van op de werf ingezet keuringsplichtig materieel moeten ter inzage op de werf aanwezig zijn en op verzoek worden voorgelegd*

Identificatieformulier Aannemer	
WERF : Renovatie Leonardtunnel - WA/INV/LEO/1/U2	
Aannemer	
- Naam onderneming - Adres - Tel. - Fax - E-mail - RSZ-nr. - Registratienr. - Erkenning - NACE-code - BTW-nr. - Certificering (VCA/BeSaCC/ISO/andere) Geldig tot - Activiteit / uit te voeren werken - Vermoedelijke begindatum - Vermoedelijke einddatum - Voorzien aantal werknemers op werf : * gemiddeld * maximaal	....
Ondernemingshoofd (dagelijks leiding)	
- Naam	.....
Preventieadviseur / Diensthoofd Veiligheid	
- Naam - Niveau (I, II, III)	....
Projectleider	
- Naam - Functie	....
Werfleider	
- Naam - Functie	....
Veiligheidsverantwoordelijke (aanwezig op werf)	
- Naam - Functie	....
EHBO werf : Eerste hulpverlener (aanwezig op werf)	
- Naam - Functie - Brevet - Middelen	....
Maatschappij Arbeidsongevallenverzekeraar	
- Adres - Tel. - Fax	....
Arbeidsgeneeskundige dienst	
- Adres - Tel. - Fax	....

Identificatieformulier Werfmaterieel Aannemer		
WERF : Renovatie Leonardtunnel - WA/INV/LEO/1/U2		
1. Worden stellingen gebruikt ? (J/N) :		
2. Worden heftoestellen gebruikt ? (J/N) :		
Indien ja, welke ? :		
- Elektrische takels	0	
- Gevellift	0	
- Hanglift	0	
- Heftruck	0	
- Hoogtewerkers	0	
- Mobiele kraan	0	
- Schaarliften	0	
- Tirfor	0	
- Verreiker	0	
- Andere :	.....	
Opmerking : Voor veiligheidsfuncties is medische keuring vereist		
3. Zijn deze heftoestellen gekeurd door een erkend organisme ? (J/N) :		
Indien ja : kopie keuringsverslag aanwezig op werf & voor te leggen aan werfleiding / coördinator-verwezenlijking		
4. Welke toestellen / middelen worden gebruikt ?		
- Boorhamer(s) & boormachine(s)	0	
- Compressor(s)	0	
- Elektrische afkorta(a)g(en)	0	
- Elektrische groep(en)	0	
- Decoupeerza(a)g(en)	0	
- Kernbo(o)r(en)	0	
- Schiethamer(s) / patronen	0	
- Slijpschijf(ven)	0	
- Tafelza(a)g(en)	0	
- Andere	.....	
5. Wordt gebruik gemaakt van :		
- Butaan / propaan branders ? (J/N) :	.....	
Indien JA :		
- terugslagklep voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- brandblustoestel voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- opslagplaats flessen voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- flessen geïdentificeerd ?	0 : Ja	0 : Neen
- Oxy / acetyleen brander ? (J/N) :	.....	
Indien JA		
- terugslagklep voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- brandblustoestel voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- opslagplaats flessen voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- manometers gekeurd ?	0 : Ja	0 : Neen
(keuringsverslag voorleggen)	0 : Ja	0 : Neen
- flessen geïdentificeerd ?	0 : Ja	0 : Neen
- Ketels (dakdekkers) ? (J/N) :	.....	
Indien JA		
- terugslagklep voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- brandblustoestel voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- opslagplaats flessen voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- flessen geïdentificeerd ?	0 : Ja	0 : Neen
- opvangkuip voorzien ?	0 : Ja	0 : Neen
- instructies aan het personeel ?	0 : Ja	0 : Neen

8. COORDINATIESTRUCTUUR

8.1. Toepassingsgebied

Conform de wetgeving is de oprichting van een coördinatiestructuur vereist op bouwplaatsen waar :

- hetzij, het vermoedelijke werkvolume > 5000 mandagen
- hetzij, de bij ontwerp geraamde prijs van de totale werken > 2.500.000 € (excl. BTW) bedraagt en tenminste 3 aannemers gelijktijdig werken uitvoeren
- de veiligheidscoördinator-verwezenlijking dit vraagt op gemotiveerd verzoek

8.2. Doel

De coördinatiestructuur draagt bij tot het bevorderen van de coördinatie door :

- het vereenvoudigen van informatie, raadpleging en communicatie tussen de verschillende tussenkomende partijen
- het organiseren van een efficiënt overleg tussen de tussenkomende partijen omtrent de toepassing van de preventiemaatregelen op de bouwplaats
- het oplossen van elke betwisting of onduidelijkheid inzake naleving van de preventiemaatregelen op de bouwplaats
- het uitbrengen van adviezen inzake veiligheid & gezondheid

8.3. Samenstelling

De coördinatiestructuur is als volgt samengesteld :

- opdrachtgever (of vertegenwoordiger)
- veiligheidscoördinator-verwezenlijking
- aanwezige aannemers (of vertegenwoordigers)
- bouwdirectie belast met de uitvoering
- bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering
- vertegenwoordiger van het Comité Preventie & Bescherming op het werk van elke aannemer of bij ontstentenis vertegenwoordiger van de syndicale afvaardiging
- preventie-adviseurs van de op de bouwplaats aanwezige aannemers
- 2 vertegenwoordigers van het Comité Preventie & Bescherming op het werk van de opdrachtgever indien de bouwplaats zich bevindt op een plaats waar de opdrachtgever personeel tewerkstelt
- ieder ander door de opdrachtgever uitgenodigd persoon

De veiligheidscoördinator-verwezenlijking zit de coördinatiestructuur voor en roept de leden samen op eigen initiatief of op gemotiveerd verzoek van een lid of van de met toezicht belaste ambtenaar.

8.4. Huishoudelijk reglement

Artikel 1

1.1 De coördinatiestructuur vergadert op de bouwplaats :
.....

1.2 De aannemer stelt de voor de vergadering nodige lokalen ter beschikking van de coördinatiestructuur.

Artikel 2

2.1 De coördinatiestructuur is als volgt samengesteld:

1. opdrachtgever/vertegenwoordiger : .....
2. coördinatorverwezenlijking : : .....
3. aannemers/vertegenwoordigers : .....
- .....
4. bouwdirectie belast met de verwezenlijking : .....
5. bouwdirectie belast met de controle : .....
6. vertegenwoordiger(s) Comité (s) voor Preventie en Bescherming op het werk : .....
- .....
7. preventieadviseurs van de aannemers, indien nodig : .....
- .....
8. andere personen : .....
- .....

Artikel 3

3.1 De coördinatiestructuur heeft als opdracht bij te dragen tot de bevordering van de coördinatie op de bouwplaats door, inzonderheid:

- 1) te zorgen voor een vereenvoudiging van de informatie en de raadpleging van de verschillende tussenkomende partijen evenals van hun onderlinge communicatie;
- 2) te zorgen voor een efficiënt overleg tussen de tussenkomende partijen omtrent de toepassing van de preventiemaatregelen op de bouwplaats;
- 3) te zorgen voor het oplossen van elke betwisting of onduidelijkheid inzake de naleving van de

preventiemaatregelen op de bouwplaats;

4) adviezen inzake veiligheid en gezondheid uit te brengen.

Artikel 4

4.1 De coördinator-verwezenlijking zit de coördinatiestructuur voor.

Artikel 5

5.1 De coördinator-verwezenlijking roept de coördinatiestructuur op eigen initiatief samen of op het gemotiveerd verzoek van een lid of van de met toezicht belaste ambtenaar.

Artikel 6

6.1 Tenminste 8 dagen vóór elke vergadering wordt door de coördinator-verwezenlijking een uitnodiging aan de leden toegezonden.

6.2 De uitnodiging vermeldt plaats, datum en agenda van de vergadering en is vergezeld van het verslag van de vorige vergadering.

6.3 De aannemer(s) bezorg(t)(en) tenminste 4 dagen vóór elke vergadering een overzicht van de geplande activiteiten in de periode van 4 weken volgend op de vergadering.

BIJLAGE 1 : INVULFORMULIER ART. 30

INVULFORMULIER VOOR VC INZAKE BEOORDELING AL DAN NIET VERHOOGDE PROJECTGEBONDEN RISICO'S TE
VOEGEN BIJ DE OFFERTE

Besteknummer: WA/INV/LEO/1/U2
Dossiernummer: WA/INV/LEO/1/U2
Beschrijving van de uit te voeren werken: Renovatie Leonardtunnel

De **veiligheidscoördinator-ontwerp verklaart** dat :

de inschrijver geen nadere uitleg dient te geven omtrent de gekozen uitvoeringswijze (incl. preventiemaatregelen) noch een afzonderlijke prijsberekening voor de preventiemaatregelen dient op te geven (de volgende pagina's dienen dan ook **NIET** te worden ingevuld door de inschrijver)
(veiligheidscoördinator is van oordeel dat opvragen documenten bedoeld in art. 30 niet nuttig is – in toepassing van art. 159 van KB van 15/07/2011 betreffende plaatsing van overheidsopdrachten in klassieke sectoren – B.S. 09/08/2011)

OF

de inschrijver de gekozen uitvoeringswijze (incl. preventiemaatregelen) in luik 1.2 dient te beschrijven voor de elementen bepaald in luik 1.1 én zijn prijsberekening van de voorgestelde preventiemaatregelen dient op te geven in luik 2.2 voor de elementen bepaald in luik 2.1 (de volgende pagina's dienen **WEL** te worden ingevuld door de inschrijver)
(veiligheidscoördinator is van oordeel dat opvragen documenten bedoeld in art. 30 wel nuttig is voor de hierna vermelde elementen – in toepassing van art. 159 van KB van 15/07/2011 betreffende plaatsing van overheidsopdrachten in klassieke sectoren – B.S. 09/08/2011)

De veiligheidscoördinator-ontwerp motiveert bovenstaande keuze als volgt : <i>(verplicht in te vullen door veiligheidscoördinator-ontwerp)</i>
Werken vinden plaats tijdens de nacht in een tunnel, verlichting is zeer belangrijk, deze dient ten allen tijde in orde te zijn ook bij pannes van het net of een aggeragaat.
Aard van deze werken

De inschrijver:

Overeenkomstig art. 30 van het KB van 25 januari 2001 maakt het veiligheids- en gezondheidsplan, bestaande uit het Standaard Veiligheids- en Gezondheidsplan voor de Wegenbouw (SVGPP) aangevuld met het Bijzonder Veiligheids- en Gezondheidsplan (BVGPP), integraal deel uit van het bestek en de opdrachtdocumenten.

1. Overeenkomstig art. 30, tweede lid, 1° van het KB van 25 januari 2001, acht de coördinator-ontwerp het noodzakelijk dat de inschrijver nauwkeurige informatie geeft over de wijze waarop de hij/zij de onderstaande

werken wil uitvoeren opdat de maatregelen bepaald in het veiligheids- en gezondheidsplan daadwerkelijk kunnen worden toegepast, meer bepaald voor de volgende elementen :

1.1. Werkzaamheden waarvan de coördinator-ontwerp het noodzakelijk acht dat de inschrijver zijn uitvoeringswijze nauwkeurig beschrijft <i>(in te vullen door de veiligheidscoördinator-ontwerp)</i>		1.2. Uitvoeringswijze inschrijver inclusief de voorgestelde preventiemaatregelen <i>(bij invulling van luik 1.1 door veiligheidscoördinator-ontwerp verplicht in te vullen door de inschrijver)</i>
1.	Element / post : werkpostverlichting Verduidelijking / reden : De werken worden 's nachts uitgevoerd, hoe wordt verzekerd dat alle werkposten verlicht blijven bij elektriciteitspanne?	
2.	Element / post : Verduidelijking / reden :	
...		

2. Overeenkomstig art. 30, tweede lid, 2° van het KB van 25 januari 2001 voegt de inschrijver een afzonderlijke prijsberekening toe in verband met de in luik 1.2 hierboven vermelde preventiemaatregelen en -middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en -middelen.
Deze prijsberekening moet de opdrachtgever in staat stellen na te gaan of de voorgeschreven preventiemaatregelen en -middelen voorzien zijn, en om het normale karakter van de prijzen ervan te beoordelen.

De kostprijs van alle preventiemaatregelen en –middelen dient inbegrepen te zijn in de totale inschrijvingsprijs

2.1. Werkzaamheden waarvoor de inschrijver de kostprijs van zijn voorgestelde preventiemaatregelen dient te berekenen <i>(Korte omschrijving in te vullen door de veiligheidscoördinator-ontwerp – ALLE onderdelen uit luik 1.1 dienen hierin opgenomen te worden!)</i>		2.2. Prijsberekening van de voorgestelde preventiemaatregelen <i>(bij invulling van luik 2.1 door veiligheidscoördinator-ontwerp verplicht in te vullen door de inschrijver – ALLE onderdelen uit luik 1.2 dienen hierin opgenomen te worden!)</i>
1.	Voorziening van permanente verlichting ook bij (net)pannes.	
2.		
...		

De inschrijver verklaart dat, naar aanleiding van zijn offerte, bij de uitwerking van de uitvoeringsmethode rekening zal gehouden worden met de veiligheidsmaatregelen welke vermeld staan in het veiligheids- en gezondheidsplan. Hij verklaart dat de risicoanalyse zal aangevuld worden met de door hem ingezette middelen, zoals in luik 1.2 beschreven.

<p>Datum:</p> <p>Naam: Piet De Grootte</p> <p>Functie: Veiligheidscoördinator Ontwerp</p>	<p>Handtekening:</p>
--	--

**BIJLAGE 2 : MAATREGELEN TEGEN DE VERSPREIDING VAN HET
CORONAVIRUS OP BOUWPLAATSEN
(Bron : Infofiche Constructiv)**

Preventiefiche 1068 05/2020

Maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus op bouwplaatsen – update 07/05/2020

1 Inleiding

Om de verspreiding van het coronavirus op bouwplaatsen tegen te gaan, is het belangrijk de preventiehiërarchie toe te passen zoals opgelegd in de wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. We verwijzen eveneens naar titel 1 'Algemene bepalingen' van boek VII 'Biologische agentia' van de codex over het welzijn op het werk. De preventiehiërarchie is opgesomd in art. VII.1-16 van de codex. Eerst moeten organisatorische maatregelen worden toegepast. De belangrijkste maatregel is: wie zich ziek voelt, moet thuisblijven.

"Social distancing" is een tweede belangrijke maatregel. Hou steeds minimaal 1,5 m afstand, ook tijdens de verplaatsingen. Een voldoende goede hygiëne op de werkvloer is de belangrijkste collectieve maatregel.

De in deze fiche vermelde maatregelen zijn zowel van toepassing op de Belgische als op de buitenlandse werknemers, en op alle bouwactoren (hoofdaannemers, onderaannemers, nevenaannemers, architecten, opdrachtgevers).

Het advies moet gevraagd worden van (afhankelijk van de situatie) de interne of externe preventiedienst. Bovendien moeten deze maatregelen eveneens overlegd worden met het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) of de syndicale afvaardiging, indien aanwezig.

Werkgevers van kleine ondernemingen zonder syndicale afvaardiging moeten ook een risicoanalyse uitvoeren per werkpost en deze ter beschikking stellen van hun werknemers en de toezichthoudende diensten voor gezondheid, veiligheid en welzijn.

2 Instructies, opleiding en communicatie

Communicatie en overdracht van informatie is essentieel en dit tussen alle actoren en in alle richtingen.

- Geef toegankelijke informatie, duidelijke instructies en gepaste opleiding over de maatregelen en ga na of deze informatie en instructies goed begrepen zijn en correct worden opgevolgd. Herhaal de instructies regelmatig, en wees daarbij aandachtig voor werknemers die extra opleiding en instructies nodig kunnen hebben, zoals anderstaligen, onervaren werknemers of uitzendkrachten.
- Zorg daarnaast voor de psychosociale ondersteuning van je werknemers en betrek daarbij indien nodig de preventieadviseur psychosociale aspecten of vertrouwenspersoon.
- Schenk ook bijzondere aandacht aan werknemers met een kwetsbare gezondheid, zoals werknemers met chronische aandoeningen (bv. long- en hartproblemen, diabetes) en werknemers die een kankerbehandeling ondergaan (hebben) omdat zij in het kader van corona een uitgesproken risicogroep vormen.

De werkgever heeft een vormingsplicht inzake risico's en nieuwe risico's. Die plicht is wettelijk gebaseerd op de titel 2 'Algemene principes betreffende het welzijnsbeleid' van boek I van de codex.

De vorming moet aangepast worden aan de evolutie van de risico's en, indien nodig, op gezette tijden herhaald worden (art. I.2-21 van de codex)

Constructiv streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, rekening houdend met de huidige stand van de regelgeving en de techniek. De organisatie kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de gepubliceerde informatie. De raadgevingen in deze infofiche ontslaan de lezer niet van de verplichting om de geldende regelgeving na te leven. De reproductie van teksten en illustraties is toegestaan mits de uitdrukkelijke toestemming van Constructiv en duidelijke bronvermelding.

Constructiv
 Koningsstraat 132 bus 1 ■ 1000 BRUSSEL
 t +32 2 209 65 65 ■ f +32 2 209 65 00
www.constructiv.be ■ info@constructiv.be

1/6

3 Preventiemaatregelen voor werkgevers

3.1 Verplaatsen naar de bouwplaats

3.1.1 Voor het vertrek

- De algemene regel is wie zich ziek voelt blijft thuis en verwittigt de werkgever volgens de geldende procedures.
- Was de handen voor het vertrek.

3.1.2 Vervoer

- Kom bij voorkeur individueel naar het werk met de fiets, step, auto, te voet. Vermijd het gebruik van deelfietsen, deelsteps, deelauto's.
- Wie niet alleen met de auto komt, respecteert een minimale afstand van 1,5m tussen elke persoon tijdens het vervoer. Het aantal personen dat kan vervoerd worden, varieert dus afhankelijk van het type voertuig.
- Is dit niet mogelijk, beperk dan het aantal personen in het voertuig en/of voorzie afscheidingen (in voldoende flexibel materiaal met aandacht voor zichtbaarheid en veiligheid (wegcode). Zorg dat ventilatie- en verluchtingsystemen in vervoersmiddelen goed functioneren en onderhouden zijn, en geef bijzondere aandacht aan de hygiëne binnen in de voertuigen die door verschillende personen worden gebruikt. Bovendien moet elke inzittende een mondkapje dragen en moet er ontsmettende handgel aanwezig zijn.
- Was de handen bij aankomst op het werk.
- Voor verdere uitwerking van de details verwijzen we naar de risicoanalyse.

3.2 Algemene collectieve maatregelen

- Wie zich ziek voelt, moet thuisblijven.
- Neem de personenlifts uit dienst of zorg voor affichering dat er slechts 1 persoon per keer toegelaten is (reden: in een lift kan social distancing niet toegepast worden).
- Telewerken is de regel. Dit is mogelijk voor de bedienden van de bouwsector. Op de bouwplaats moet de social distancing in acht genomen worden (> 1,5m). Geef de voorkeur aan buitenactiviteiten.
- Bij werkzaamheden en tussenkomsten, waarbij niet gewaarborgd kan worden dat de 'social distancing' gedurende de volledige duur van de bouwactiviteit in acht genomen kan worden, moet erover gewaakt worden dat de niet-naleving van de 'social distancing'-maatregelen **beperkt wordt tot het strikte minimum**. In die gevallen moeten de werkgever en de werknemer bovendien overleg plegen over de preventiemaatregelen die genomen moeten worden, op basis van deze preventiefiche. De werkgevers moeten de geschikte beschermingsmiddelen ter beschikking stellen.
- Zorg dat iedereen zijn eigen gereedschap heeft.
- Hou vergaderingen en pauzes in de buitenlucht in plaats van in de werfkeet, en in kleinere groepen. Enkele tips:
  - Gebruik de sociale voorzieningen (refter, kleedruimten,...) niet op hun volledige capaciteit zodat de werknemers voldoende ver van elkaar verwijderd blijven (>1,5m).
  - De werfvergaderingen met externen worden zo veel mogelijk digitaal georganiseerd. Toolboxmeetings gaan bij voorkeur door in de open lucht. Er wordt >1,5m afstand van elkaar gehouden en er worden geen fysieke items doorgegeven.
  - Annuleer niet-essentiële fysieke meetings en beperk andere vergaderingen in tijd & aantal deelnemers.
- Grote concentraties van personen in de werfkeet dienen vermeden te worden. Verminder daarom het gebruik van en het aantal personen in de werfkeet. Laat indien nodig een plaats tussen of organiseer

Constructiv streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, rekening houdend met de huidige stand van de regelgeving en de techniek. De organisatie kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de gepubliceerde informatie. De raadgevingen in deze infofiche ontslaan de lezer niet van de verplichting om de geldende regelgeving na te leven. De reproductie van teksten en illustraties is toegestaan mits de uitdrukkelijke toestemming van Constructiv en duidelijke bronvermelding.

een rotatie in de aanwezigheid van werknemers in kleine groepjes. Ventileer ook voldoende door de ramen iets te openen.

- Geef informatie aan de werknemers over de preventie tegen de besmetting met COVID-19 (de manier van overdracht, de hygiënemaatregelen, ...).

3.3 Collectieve beschermingsmiddelen: tips voor hygiëne op de bouwplaats

- Zorg voor schone sanitaire voorzieningen die voldoende goed en voldoende vaak worden onderhouden.
- Zorg voor afdoende voorzieningen met stromend water, vloeibare zeep, papier om de handen te drogen en extra desinfecterende middelen voor de handen. Vul de vloeibare zeep en desinfecterende middelen regelmatig bij.
- Stel desinfecterende middelen op basis van alcohol ter beschikking als er geen reguliere faciliteiten beschikbaar zijn (voor mensen tijdens hun verplaatsing).
- Hang affiches op die oproepen om de handen te wassen, met instructies hoe dit correct te doen.
- Reinig objecten die vaak worden aangeraakt in de sociale voorzieningen, zoals deurknoppen, handgrepen, leuningen en waterkokers, vaker met reguliere ontsmettingsmiddelen of water en zeep.
- Verhoog de frequentie van reiniging van toiletten en toiletcontainers.
- Zorg dat de handgrepen van gedeeld materieel worden gereinigd.
- Voorzie dozen met tissues en moedig het gebruik hiervan aan.
- Herinner het personeel eraan om geen kopjes, glazen, borden en bestek te delen. Zorg ervoor dat de vaat na gebruik met water en afwasmiddel wordt gewassen.
- Zorg dat de ventilatiesystemen in de werkplek goed werken.
- Ontsmet de werkplaats wanneer een werknemer de werkplek wegens ziekte verlaat.

3.4 Bijkomende beschermingsmiddelen (PBM's en andere)

3.4.1 Mondmaskers

- Een goede handhygiëne en het respect van de social distancing is efficiënter dan een masker.
- In situaties waar de 1,5 meter niet kan worden gerespecteerd en na uitputting van de organisatorische maatregelen en collectieve beschermingsmiddelen kan het dragen van mondmaskers zeker een bijkomende maatregel zijn, in samenhang met andere preventiemaatregelen en met respect voor de preventiehiërarchie. Om effect te hebben moeten deze maskers correct gedragen en afgezet worden.
- Let wel op: **mondmaskers zijn geen persoonlijk beschermingsmiddel!** Een mondmasker is vooral nuttig voor besmette personen, zodat zij anderen niet gaan besmetten wanneer ze hoesten of niezen. Daarom heeft het dragen van een mondmasker om zichzelf te beschermen tegen het coronavirus relatief weinig zin.
- De wegwerpmaskers met een beschermingsgraad FFP2 of FFP3 zijn **wél persoonlijke beschermingsmiddelen**. Ze hebben zeer fijne filters die de virussen in de lucht tegenhouden. Deze maskers zijn in deze coronatijden echter schaars en voorbehouden voor werknemers in de zorgsector.
- Let op: ook voor de uitvoering van bepaalde werkzaamheden met blootstelling aan chemische of carcinogene agentia (kwartsstof, asbest, ...) blijven deze PBM's uiteraard ook verplicht in de bouwsector.
- Een dergelijk FFP2 of FFP3 masker raakt echter ook snel bevuild, bijvoorbeeld wanneer de drager met zijn handen onder het masker komt om te bellen of zijn gezicht aan te raken. Dat maakt het dragen van een masker inefficiënt. Het moet tegen het gelaat aangedrukt blijven.
- Een mondmasker is pas efficiënt als het lekdicht is en als het op de correcte manier wordt afgenomen.

Constructiv streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, rekening houdend met de huidige stand van de regelgeving en de techniek. De organisatie kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de gepubliceerde informatie. De raadgevingen in deze infofiche ontstaan de lezer niet van de verplichting om de geldende regelgeving na te leven. De reproductie van teksten en illustraties is toegestaan mits de uitdrukkelijke toestemming van Constructiv en duidelijke bronvermelding.

Constructiv
Koningstraat 132 bus 1 • 1000 BRUSSEL
t +32 2 209 65 65 • f +32 2 209 65 00
www.constructiv.be • info@constructiv.be

3/6

3.4.2 PBM's

- Als persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen worden beschouwd: beschermende kledij zoals wegwerpoverall, aansluitende veiligheidsbril, handschoenen, ademhalingsbeschermingsmasker, ...
- Voor persoonlijke beschermingsmiddelen bestaan strikte normen met beschermingsgraden en ze vergen risicoanalyse, informatie aan en opleiding van de gebruiker (+ verwijzing naar Constructiv Dossier PBM).
- Afhankelijk van het type werkzaamheden (zie ook hieronder in punt 3.5 en 3.6) kan op basis van een risicoanalyse worden bepaald welke PBM's bijkomend nodig zijn.

3.4.3 Kit met PBM's voor de werken binnenshuis (zie ook 3.6)

Om een maximale bescherming te garanderen, stelt de werkgever een PBM-kit ter beschikking (zie ook van de werknemers die binnenshuis werken). Deze kit bestaat uit :

- het hygiënisch mondmasker - behalve bij blootstelling aan biologische of chemische agentia (kwartsstof, asbest, ...) dan is een FFP2/P3 masker noodzakelijk ;
- wegwerphandschoenen (+ een reserve-paar) bij aanraking van mogelijks besmette voorwerpen: deze handschoenen kunnen mogelijks onder de werkhandschoenen worden gedragen ;
- handgel voor na de werkzaamheden ;
- instructiefiches over het correct en veilig gebruik van deze PBM's.

3.5 Werken in open lucht

Voor werken buitenshuis of in open lucht zijn geen bijkomende aandachtspunten vastgelegd dan degene die reeds in de algemene bepalingen en de bepalingen over co-activiteit (zie 3.7) van deze fiche beschreven staan. Voor werken binnenshuis zijn wel bijkomende vereisten vastgelegd.

3.6 Werken binnenshuis

3.6.1 In een gebouw dat bewoond of in gebruik is

Bij werken in een bewoond/gebruikt gebouw waarin personen verblijven, dienen volgende maatregelen voorzien te worden :

- Vooraleer de werken binnenshuis te starten, zal er overleg zijn tussen de bewoners en de uitvoerders, in functie van de planning en de situatie ter plaatse en de eventuele wens van de bewoners om geen werken uit te voeren (zie checklist voorafgaand aan werken uitgevoerd bij een particulier).
- Interactie tussen bewoners en/of gebruikers van het gebouw enerzijds en de uitvoerders van de werkzaamheden anderzijds moet beperkt en indien mogelijk vermeden worden.
- Bewoners/gebruikers zijn niet aanwezig in de ruimte waarin effectief gewerkt wordt tenzij de ruimte groot genoeg is (>1,5 meter).
- De toegang naar de ruimte waar gewerkt moet worden, moet vrij zijn en indien mogelijk uitsluitend voorbehouden aan de uitvoerders. Als dat niet mogelijk is, moet iedereen die zich in de doorgang bevindt of begeeft (zowel uitvoerders als bewoners/gebruikers), een mondmasker dragen en de social distancing zo goed als mogelijk respecteren. Desgevallend kunnen voorrangsregels worden opgesteld om "kruising" te vermijden.
- Om een maximale bescherming te garanderen, stelt de werkgever een PBM-kit ter beschikking (zie ook 3.4.3) van de werknemers die binnenshuis werken.

Extra opmerking: met het oog op het op peil houden van het werkvolume en het garanderen van de continuïteit van de opdrachten, verstaan we ook onder het binnenshuis werken, het kunnen doen van de nodige opmetingen en planbesprekingen in functie van offertes en werkplanning. Er dient eveneens rekening te worden gehouden met de opvolging van de werken, alsook met de oplevering. Ook deze activiteiten worden verstaan onder binnenshuis werken.

Constructiv streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, rekening houdend met de huidige stand van de regelgeving en de techniek. De organisatie kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de gepubliceerde informatie. De raadgevingen in deze infofiche ontstaan de lezer niet van de verplichting om de geldende regelgeving na te leven. De reproductie van teksten en illustraties is toegestaan mits de uitdrukkelijke toestemming van Constructiv en duidelijke bronvermelding.

Constructiv
Koningsstraat 132 bus 1 • 1000 BRUSSEL
t +32 2 209 65 65 • f +32 2 209 65 00
www.constructiv.be • info@constructiv.be

4/6

3.6.2 Op plaatsen waar Covid-19-zieken verblijven

Bij werken in het bewoond/gebruikt gebouw waar personen verblijven die ziektesymptomen van Covid-19 vertonen, dienen volgende maatregelen te worden voorzien:

- alle uitvoerders dragen de verplichte PBM's (masker FFP2 of meer)
- geen enkele interactie met de zieke(n)
- alle bewoners/gebruikers van het gebouw dienen een mondmasker te dragen
- bijkomende PBM's worden in onderling overleg besproken tussen werkgever en werknemer.
- een uniforme sectorvragenlijst dient vooraf door de eigenaar/bewoner/gebruiker van het gebouw ingevuld te worden - om de situatie goed te kunnen inschatten
  - Checklist voorafgaand aan werken uitgevoerd bij een particulier
  - Checklist voorafgaan aan werken uitgevoerd bij een professionele klant
- de werknemer die gevraagd wordt om in deze gebouwen te werken kan dit werk zonder nadelige gevolgen, weigeren uit te voeren.

3.7 Co-activiteit

Het beperken van de co-activiteit op de werven is primordiaal om Covid-19 besmetting maximaal te vermijden. In geval van co-activiteit duidt de hoofdaannemer een voldoende bevoegd Coronaverantwoordelijke (iemand van de hiërarchische lijn van de hoofdaannemer, bijvoorbeeld de ploegbaas) aan. De coördinatoren van de Coronaverantwoordelijken zullen worden uitgehangen op de werf, naar analogie met de signalisatieverantwoordelijke bij wegenwerken, alsook ter kennis gebracht van de veiligheidscordinator en alle actoren aanwezig op de werf.

Volgende organisatorische maatregelen zijn mogelijk indien de co-activiteit aanleiding geeft tot het uitvoeren van werken door werknemers van dezelfde of verschillende werkgevers op eenzelfde verdieping/werklocatie/afgebakende ruimte... waarbij het risico ontstaat dat de social distancing niet ten allen tijde kan gerespecteerd worden:

- Indien mogelijk, één enkele onderaannemer per verdieping/ werklocatie/ afgebakende ruimte (sequentiële opeenvolging van de onder(of neven-)aannemer).
- Indien niet mogelijk, het aantal arbeiders (van dezelfde of verschillende werkgevers) die tegelijk aan de slag zijn, op eenzelfde verdieping/ werklocatie/afgebakende ruimte beperken waarbij elke arbeider verplicht wordt een mondmasker te dragen. De arbeider of zelfstandige die dit weigert, dient onmiddellijk zijn werkzaamheden stop te zetten op initiatief van de Coronaverantwoordelijke (of zijn aangestelde) en kan deze slechts hernemen, mits het respecteren van de van toepassing zijnde beschermings- en preventiemaatregelen. Blijft de arbeider dit weigeren, kunnen op basis van het arbeidsreglement van zijn werkgever passende maatregelen opgelegd worden. Bij zelfstandigen kan dit op basis van een contractuele clausule in de overeenkomst tussen aannemer en onderaannemer.
- Op werven dienen werknemers en andere aanwezigen zo min mogelijk elkaar te kruisen. Hiertoe kan een circulatieplan uitgewerkt worden (bijv. éénrichtingscirculatie) inclusief voorrangregels (bij kruising) en het dragen van mondmaskers.
- Het item werforganisatie bij co-activiteit in Coronatijden dient expliciet vooraf besproken te worden tussen opdrachtgevende aannemer en opdrachtnemende aannemer(s) (cf. Checkin@work) - o.a. noodzakelijk voor gezag van de aan te duiden/aangeduide Coronaverantwoordelijke, én concrete afspraken i.v.m. social distancing.

Constructiv streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, rekening houdend met de huidige stand van de regelgeving en de techniek. De organisatie kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de gepubliceerde informatie. De raadgevingen in deze infofiche ontlaan de lezer niet van de verplichting om de geldende regelgeving na te leven. De reproductie van teksten en illustraties is toegestaan mits de uitdrukkelijke toestemming van Constructiv en duidelijke bronvermelding.

Constructiv
 Koningsstraat 132 bus 1 • 1000 BRUSSEL
 t +32 2 209 65 65 • f +32 2 209 65 00
 www.constructiv.be • info@constructiv.be

3.8 Meer informatie:

Meer informatie is te vinden via:

- FOD Volksgezondheid: www.info-coronavirus.be
- FOD WASO: <https://werk.belgie.be/nl/nieuws/coronavirus-preventiemaatregelen-en-arbeidsrechtelijke-gevolgen>
- FOD WASO: https://werk.belgie.be/sites/default/files/content/news/Generiekegids_light.pdf
- Website VLAIO: <https://vlaio.be/nl/nieuws/coronavirus-antwoord-op-jouw-meest-gestelde-vragen>

Contacteer uw externe dienst voor preventie en bescherming op het werk. Via de website www.info-coronavirus.be zijn algemene informatiefiles te downloaden in verschillende talen:

[Nederlands](#) - [Frans](#) - [Duits](#) - [Engels](#) - [Arabisch](#) - [Spaans](#) - [Italiaans](#) - [Pools](#) - [Roemeens](#) - [Turks](#)

Constructiv streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, rekening houdend met de huidige stand van de regelgeving en de techniek. De organisatie kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de gepubliceerde informatie. De raadgevingen in deze infofiche ontslaan de lezer niet van de verplichting om de geldende regelgeving na te leven. De reproductie van teksten en illustraties is toegestaan mits de uitdrukkelijke toestemming van Constructiv en duidelijke bronvermelding.

Constructiv
Koningsstraat 132 bus 1 • 1000 BRUSSEL
t +32 2 209 65 65 • f +32 2 209 65 00
www.constructiv.be • info@constructiv.be

6/6

Een goede handhygiëne in 10 stappen:

In 10 stappen naar een **goede handhygiëne**

Reinigen met **handalcohol**

Reinigen met **water en zeep**

1

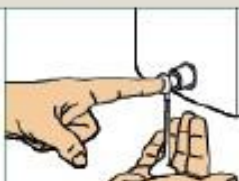
Nemen handwafhandalcohol

1

Bewochtig je handen met water

1

Nemen voldoende zeep

2

Wrijf je handpalmen tegen elkaar

3

Wrijf je handpalm over je handrug, links en rechts

4

Wrijf je handpalmen tegen elkaar met gekruiste vingers

5

Wrijf de achterkant van je vingers tegen de andere handpalm

6

Wrijf de duim van elke hand in met de palm van de andere hand

7

Wrijf de vingers tegen van elke hand in de palm van de andere hand

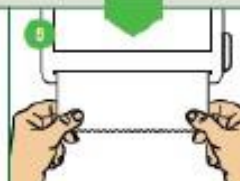
20 à 30 sec

8

Verwijder alle zeepresten

9

Dop je handen droog met een wegwerpdoekje

10

Sluit de kraan met het wegwerpdoekje

40 à 60 sec

Bron: Mensura ©

BIJLAGE 3 : CHECKLIST PREVENTIE COVID 19
(Bron : FOD WASO)

Checklist preventie COVID 19

(Bron: FOD WASO – v6 03/04/2020)

Ondernemingen : .....

Adres : .....

.....

COVID19 vormt op de werkvloer een arbeidsrisico waar de werkgever de werknemers tegen moet beschermen. Dit risico moet net als alle andere risico's geëvalueerd worden samen met de bevoegde interne of externe preventiedienst.

Onderstaande controlelijst is een lijst voor zelfcontrole gebaseerd op de richtlijnen van de Wereld Gezondheidsorganisatie, de richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad en de principes van de Welzijnswet en de Codex welzijn op het werk. Het kaderen van individuele punten moet aan de hand van deze richtlijnen gebeuren.

A. Administratief onderzoek

1) Informatie en vorming

- Gaat het om een bedrijf uit een cruciale sector of met een essentiële dienstverlening?
 Ja Nee
- Worden externen onthaald en collega's verwelkomd zoals het hoort (geen hand, automatisch afstand houden).
 Ja Nee
- Beschikt men over advies van de externe preventiedienst?
 Ja Nee
- Heeft men hiervoor een opleiding aan de werknemers gegeven?
 Ja Nee
- Is men op de hoogte van de wijze van overdracht (direct contact via druppeltjes via hoesten, niezen, maar ook via oppervlakten)?
 Ja Nee
- Heeft men een schoonmaakprogramma met prioritaire aandacht voor oppervlakten, klinken, knoppen, telefoons, printers (alles wat aangeraakt wordt)?
 Ja Nee
- Heeft men voorzien om de werkplaats te ontsmetten wanneer een werknemer de werkplek wegens ziekte verlaat?
 Ja Nee

2) Personen vreemd aan de onderneming

- Worden derden ingelicht van deze maatregelen?
 Ja Nee
- Neemt men maatregelen om niet-essentiële derden (bv. bezoekers) te beperken?
 Ja Nee

3) Maatregelen voor werknemers

- Werden werknemers met nieuwe klachten van een acute bovenste of onderste luchtweginfectie (zoals hoesten of niezen, of een verhoogde temperatuur) geïnstrueerd om thuis te blijven en hun huisarts te bellen?
 Ja Nee
- Wordt dit ook in communicatie opgenomen?
 Ja Nee
- Wordt maximaal in telewerk voorzien?
 Ja Nee
- Werden met de arbeidsarts maatregelen besproken in verband met de aanwezigheid van werknemers uit de risicogroep (60+, hart- of vaatziekten, diabetes, chronische luchtwegaandoening, kankerpatiënten)?
 Ja Nee

B. Onderzoek op de werkplaats

1) Sociale voorzieningen

- Zijn er mogelijkheden om de handen te wassen?
 Ja Nee
- Is er papier voorzien?
 Ja Nee
- Hangen er instructies uit hoe de handen correct gewassen moeten worden?
 Ja Nee
- Hangen de richtlijnen van de overheid uit i.v.m. sociale distantiëring en hygiëne ?
 Ja Nee
- Zijn er maatregelen genomen in de refter om op afstand van elkaar te eten (minstens 1,5m tussenin, niet recht over elkaar) ?
 Ja Nee
- Zijn er maatregelen genomen om in de kleedkamers de sociale distantiëring te bewaren ?
 Ja Nee

2) Kantoren

- Is het voor de aanwezigen effectief onmogelijk om te telewerken?
 Ja Nee
- Kan men op voldoende afstand van elkaar werken (minstens 1,5m)?
 Ja Nee
- Zijn de lokalen voldoende verlucht?
 Ja Nee
- Zijn er maatregelen genomen om besmetting via materialen te voorkomen (reiniging van werkstukken en arbeidsmiddelen die door meerdere werknemers gebruikt worden)?
 Ja Nee

3) Werkplaats

- Kan men op voldoende afstand van elkaar werken (minstens 1,5m)?
 Ja Nee
- Indien men in de bedrijven van de cruciale sectoren of essentiële diensten toch dichter moet werken dan 1,5m van elkaar, wordt dit dan beperkt in de tijd en in het aantal personen? Gaat men na welke beschermingsmiddelen er passend zijn?
 Ja Nee
- Zijn de lokalen voldoende verlucht?
 Ja Nee
- Zijn er maatregelen genomen om besmetting via materialen te voorkomen (reiniging van werkstukken en arbeidsmiddelen die door meerdere werknemers gebruikt worden)?
 Ja Nee

4) Liften

- Worden liften uit dienst genomen of is er een affichering dat ze zo weinig mogelijk gebruikt mogen worden of gebruik door beperkt aantal mensen afhankelijk van de oppervlakte van de kooi (reden: in een lift kan social distancing moeilijk toegepast worden)?
 Ja Nee NVT

5) Vergaderzalen

- Worden niet-essentiële vergaderingen geannuleerd?
 Ja Nee NVT
- Worden de essentiële vergaderingen beperkt in tijd?
 Ja Nee NVT
- Wordt het aantal deelnemers beperkt?
 Ja Nee NVT
- Wordt na het vergaderen de ruimte gereinigd en verlucht?
 Ja Nee NVT

6) Voertuigen

- Worden voertuigen bij wissel van chauffeur gereinigd en ontsmet?
 Ja Nee NVT
- Worden de regels van social distancing ook gerespecteerd in gemeenschappelijk vervoer?
 Ja Nee NVT

7) Business continuity plan

- Indien er door vele afwezigheden met een kleiner team dan gebruikelijk gewerkt wordt, werd dan mee in de risicoanalyse opgenomen dat dit een probleem kan vormen voor de eerste hulp en de interne brandbestrijdingsdienst te blijven en ook het veilig blijven uitvoeren van veiligheidstaken. De algemene regel blijft in elk geval telethuiswerk waar mogelijk.
 Ja Nee NVT